

คู่มือการปฏิบัติงาน
กลุ่มกฎหมายและคดี

นายชนาวุฒิ สมตัว ตำแหน่ง นิติกรชำนาญการ
กลุ่มกฎหมายและคดี
สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษานครราชสีมา เขต ๖

สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน
กระทรวงศึกษาธิการ

คำนำ

คู่มือการปฏิบัติงาน กลุ่มกฎหมายและคดี เป็นการรวบรวมและบูรณาการ จากคู่มือการปฏิบัติงานของ สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน และสำนักงาน ก.ค.ศ. เป็นหลักเพื่อใช้ เป็นแนวทางปฏิบัติงานของกลุ่มกฎหมายและคดี สำนักงาน เขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาปทุมธานี เขต ๖ หวังเป็นอย่างยิ่งว่าคู่มือการปฏิบัติงานเล่มนี้ คงเป็นประโยชน์แก่ผู้สนใจศึกษาค้นคว้าต่อไป ขอขอบคุณผู้บังคับบัญชาและผู้มีส่วนเกี่ยวข้องที่มีส่วนทำให้คู่มือเล่มนี้เสร็จสมบูรณ์ด้วย

กลุ่มกฎหมายและคดี
สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาปทุมธานี เขต ๖
มิถุนายน ๒๕๖๖

สารบัญ

เรื่อง	หน้า
วินัยและการรักษาวินัย	๑
การสืบสวนข้อเท็จจริง	๓
แผนภูมิแสดงกระบวนการก่อนการดำเนินการทางวินัย	๕
การสอบสวนวินัย	๖
การสอบสวนวินัยไม่ร้ายแรง	๖
แผนภูมิแสดงกระบวนการดำเนินการทางวินัยไม่ร้ายแรง	๑๑
การสอบสวนวินัยอย่างร้ายแรง	๑๒
แผนภูมิแสดงกระบวนการดำเนินการทางวินัยร้ายแรง	๑๕
การอุทธรณ์	๑๖
แผนภูมิขั้นตอนการอุทธรณ์	๑๘
การร้องทุกข์	๑๙
แผนภูมิขั้นตอนการร้องทุกข์	๒๑
ภาคผนวก	๒๒
ตัวอย่างเอกสารการดำเนินการสืบสวนข้อเท็จจริง	๒๒
ตัวอย่างเอกสารการดำเนินการสอบสวนวินัย	๒๖

๑. วินัยและการรักษาวินัย

ความรู้เบื้องต้นเกี่ยวกับวินัยข้าราชการครูและบุคลากรทางการศึกษา

บทบัญญัติในหมวด ๖ (วินัยและการรักษาวินัย) และหมวด ๗ (การดำเนินการทางวินัย) แห่งพระราชบัญญัติระเบียบข้าราชการครูและบุคลากรทางการศึกษา พ.ศ.๒๕๔๗ เป็นทั้งหน้าที่และเครื่องมือของผู้บังคับบัญชาในการบริหารงานบุคคล กล่าวคือ ผู้บังคับบัญชาทุกระดับชั้นโดยเฉพาะในระดับสถานศึกษา มีหน้าที่เสริมสร้างและพัฒนาให้ผู้ใต้บังคับบัญชามีวินัย ป้องกันมิให้ผู้ใต้บังคับบัญชากระทำผิดวินัยและดำเนินการทางวินัยแก่ผู้ใต้บังคับบัญชาซึ่งกรณีอื่นมีมูลที่ควรกล่าวหาว่ากระทำผิดวินัย โดยเฉพาะการดำเนินการทางวินัยจัดได้ว่าเป็นเครื่องมือสำคัญอย่างหนึ่งของผู้บังคับบัญชาให้ปฏิบัติตนอยู่ในระเบียบวินัยเป็นแบบอย่างที่ดีแก่สังคม การใช้อำนาจการบริหารงานบุคคลเช่นนี้ตามกฎหมายบริหารงานบุคคลปัจจุบัน ผู้บังคับบัญชาในระดับในระดับสถานศึกษาเป็น “ผู้ทรงอำนาจ” มิใช่ “ผู้รับมอบอำนาจ” ให้ปฏิบัติราชการแทนตามที่เคยปฏิบัติมาแต่ก่อนเพราะถือหลักการกระจายอำนาจตามพระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ พ.ศ.๒๕๔๒ พระราชบัญญัติระเบียบบริหารราชการกระทรวงศึกษาธิการ พ.ศ.๒๕๔๖ และพระราชบัญญัติระเบียบข้าราชการครูและบุคลากรทางการศึกษา พ.ศ.๒๕๔๗ และแก้ไขเพิ่มเติม (ฉบับที่ ๒) พ.ศ.๒๕๕๑

ในการดำเนินการทางวินัย ผู้บังคับบัญชาจึงมีความจำเป็นต้องมีความรู้ความเข้าใจบทบัญญัติของกฎหมายที่เกี่ยวข้องกับวินัยและการรักษาวินัย เพราะการดำเนินการทางวินัยมิใช่จะสิ้นสุดที่ อ.ก.ค.ศ. เขตพื้นที่การศึกษา หรือ ก.ค.ศ. เท่านั้น บางกรณีอาจมีการใช้สิทธิฟ้องคดีต่อศาลปกครอง ตั้งแต่ศาลปกครองชั้นต้นจนถึงศาลปกครองสูงสุดซึ่งใช้ระยะเวลายาวนานเป็นปีหรือหลายปี เมื่อผู้บังคับบัญชาเป็นผู้ทรงอำนาจแล้วจึงจำเป็นต้องใช้อำนาจนั้นให้ถูกต้องเหมาะสม

ความหมายของคำว่า “วินัย” และวินัยข้าราชการครูและบุคลากรทางการศึกษา

คำว่า “วินัย” มีความหมายอย่างไรในบทบัญญัติของพระราชบัญญัติระเบียบข้าราชการครูและบุคลากรทางการศึกษา พ.ศ.๒๕๔๗ ตั้งแต่มาตรา ๔ อันเป็นบทนิยามศัพท์หรือหมวด ๖ และหมวด ๗ ก็ไม่มีคำนิยามคำนิยามว่า “วินัย” มีความหมายอย่างไร รวมทั้งพระราชบัญญัติระเบียบข้าราชการพลเรือน พ.ศ.๒๕๕๑ หรือฉบับก่อนๆก็ไม่มีบัญญัติไว้ จึงต้องอาศัยความหมายในทางตำราหรือความคิดเห็นของผู้รู้ เช่น

“วินัย” คือ กฎข้อบังคับที่ต้องปฏิบัติตามหากฝ่าฝืนต้องรับโทษ หรือ

“วินัย” คือ การควบคุมความประพฤติของคนในองค์กรให้เป็นไปตามแบบแผนที่พึงประสงค์

“วินัย” คือ สหสัมพันธ์ระหว่างการประพฤติปฏิบัติตนของคนในองค์กรกับระเบียบข้อบังคับที่กำหนดไว้ หากคนส่วนมากประพฤติปฏิบัติตนสอดคล้องกับระเบียบข้อบังคับก็เรียกว่าคนในองค์กรนั้นมีวินัยในระดับต่ำ ซึ่งเป็นการนิยามในเชิงปฏิบัติเพื่อการวิจัย

“วินัยข้าราชการครูและบุคลากรทางการศึกษา” หมายถึง ข้อบัญญัติที่กำหนดเป็นข้อห้ามและข้อปฏิบัติตามมาตรา ๖ แห่งพระราชบัญญัติระเบียบข้าราชการครูและบุคลากรทางการศึกษา พ.ศ.๒๕๔๗ มาตรา ๘๒ -๘๗

ความสำคัญของวินัยข้าราชการครูและบุคลากรทางการศึกษา

ในทางกฎหมายบัญญัติเกี่ยวกับการวินัยและการรักษาวินัย (ส่วนที่เป็นสารบัญญัติ) ในมาตรา ๘๒ - ๘๔ แห่งพระราชบัญญัติระเบียบข้าราชการครูและบุคลากรทางการศึกษา พ.ศ.๒๕๔๗ มีศักดิ์หรือฐานะเป็นกฎหมายไทยในระดับพระราชบัญญัติ ซึ่งศักดิ์กฎหมายจะมีระดับสูงสุดไปหาต่ำสุด คือ รัฐธรรมนูญ พระราชบัญญัติ

พระราชกำหนด พระราชกฤษฎีกา กฎกระทรวง ระเบียบข้อบังคับ มติคณะรัฐมนตรี หนังสือเวียน ฯลฯ ดังนั้น บทบัญญัตินี้ได้ผ่านขั้นตอนการตราเป็นกฎหมายโดยคำแนะนำและยินยอมจากสมาชิกวุฒิสภา และประกาศใช้เป็นกฎหมายมีผลบังคับเป็นการทั่วไป เมื่อผู้บังคับบัญชาจะดำเนินการใด โดยอาศัยอำนาจตามบทบัญญัติ นั้นๆ ต้องถือปฏิบัติโดยเคร่งครัดจะเลือกปฏิบัติหรือละเว้นการปฏิบัติมิได้

ผลจากการกระทำความผิดทางวินัย

บทบัญญัติมาตรา ๘๖ ข้าราชการครูและบุคลากรทางการศึกษาผู้ใดฝ่าฝืนข้อห้ามหรือไม่ปฏิบัติตามข้อปฏิบัติทางวินัยตามที่บัญญัติไว้ในหมวดนี้ ผู้นั้นเป็นผู้กระทำความผิดวินัย จักต้องได้รับโทษทางวินัย เว้นแต่มีเหตุอันควรงดโทษตามที่บัญญัติไว้ในหมวด ๗

โทษทางวินัยมี ๕ สถาน คือ

๑. ภาคทัณฑ์
๒. ตัดเงินเดือน
๓. ลดเงินเดือน
๔. ปลดออก
๕. ไล่ออก

๒. การสืบสวนข้อเท็จจริง

ความหมายการสืบสวนข้อเท็จจริง

ตามประมวลกฎหมายวิธีพิจารณาความอาญา มาตรา ๒(๑๑) “การสืบสวน” หมายถึงการแสวงหาข้อเท็จจริงและหลักเกณฑ์ซึ่งพนักงานฝ่ายปกครองหรือตำรวจได้ปฏิบัติไปตามอำนาจหน้าที่ เพื่อรักษาความสงบเรียบร้อยของประชาชน และเพื่อที่จะทราบรายละเอียดแห่งความผิด

ตามพระราชบัญญัติข้าราชการครูและบุคลากรทางการศึกษา พ.ศ. ๒๕๔๗ มาตรา ๙๕ วรรคห้า “เมื่อมีการกล่าวหาหรือเป็นที่สงสัยว่าข้าราชการครูและบุคลากรทางการศึกษาผู้ใดกระทำความผิดวินัยโดยยังไม่มีพยานหลักฐาน ให้ผู้บังคับบัญชารีบดำเนินการสืบสวนหรือพิจารณาในเบื้องต้นว่ากรณีมีมูลที่ควรกล่าวหาว่าผู้นั้นกระทำความผิดวินัยหรือไม่ ถ้าเห็นว่ากรณีไม่มีมูลที่ควรกล่าวหาว่ากระทำความผิดวินัยจึงยุติเรื่องได้ ถ้าเห็นว่ามีมูลที่ควรกล่าวหาว่ากระทำความผิดวินัยก็ให้ดำเนินการทางวินัยทันที

จะสังเกตเห็นว่าการสืบสวนในฝ่ายตำรวจหรือฝ่ายปกครอง กระทำต่อประชาชนทั่วไป เพื่อรักษาความสงบเรียบร้อยเพื่อทราบรายละเอียดแห่งความผิด แต่ก่อนการดำเนินการทางวินัย การสืบสวนเป็นหน้าที่ของผู้บังคับบัญชาที่จะต้องดำเนินการ เมื่อมีการร้องเรียนหรือกล่าวหาโดยปรากฏตัวผู้ร้องเรียน หรือกล่าวหา หรือมีเหตุสงสัยของผู้บังคับบัญชาเอง ว่าข้าราชการครูและบุคลากรทางการศึกษาผู้ใดกระทำความผิดวินัยโดยยังไม่มีพยานหลักฐานเช่น เงินขาดหายไปจากบัญชี หรือมีการร้องเรียนโดยไม่ปรากฏตัวผู้ร้องเรียนเป็นต้น เป็นหน้าที่ของผู้บังคับบัญชาที่จะต้องหาข้อเท็จจริง ถ้าผู้ที่เป็นผู้บังคับบัญชาไม่ดำเนินการอาจเป็นการละเว้นการปฏิบัติหน้าที่โดยมิชอบซึ่งอย่างน้อยก็เป็นความผิดทางวินัยของผู้บังคับบัญชา หรืออย่างสูงสุดอาจเป็นความผิดทางอาญาด้วย

ความสำคัญของการสืบสวน

การสืบสวนเป็นจุดเริ่มต้นก่อนที่จะมีการดำเนินการทางวินัย ถ้าการสืบสวนพบว่าไม่เป็นความจริงหรือไม่มีข้อเท็จจริงดังที่กล่าวหา ก็ให้ผู้บังคับบัญชาสั่งยุติเรื่อง หรือถ้าสืบสวนแล้วกรณีมีมูลว่าผู้ถูกกล่าวหามีการกระทำความผิดวินัย และการกระทำดังกล่าวเข้าองค์ประกอบความผิดวินัยของข้าราชการครูและบุคลากรทางการศึกษา ก็ต้องดำเนินการทางวินัยต่อไป ถ้ามูลกรณีชี้ไปในทางวินัยร้ายแรงก็ให้ดำเนินการทางวินัยอย่างร้ายแรงโดยตั้งคณะกรรมการสอบสวนวินัยอย่างร้ายแรง หรือมูลกรณีชี้ว่าเป็นความผิดวินัยแต่ไม่ร้ายแรง ก็ต้องดำเนินการทางวินัยไม่ร้ายแรง โดยตั้งคณะกรรมการสอบสวนวินัยไม่ร้ายแรง เพราะการดำเนินการทางวินัยย่อมมีผลกระทบต่อชื่อเสียงหรือขวัญกำลังใจของผู้ถูกดำเนินการ ยิ่งถ้ามีการลงโทษทางวินัยย่อมกระทบต่อสถานภาพของผู้นั้นเป็นอย่างมาก อาจมีการอุทธรณ์หรือมีการฟ้องร้องเป็นคดีปกครอง ถ้าหากว่ากระบวนการสืบสวนดำเนินการอย่างมีระบบ รัดกุม ก็จะไม่เกิดผลดีต่อทางราชการ

วิธีการและเทคนิคการสืบสวน

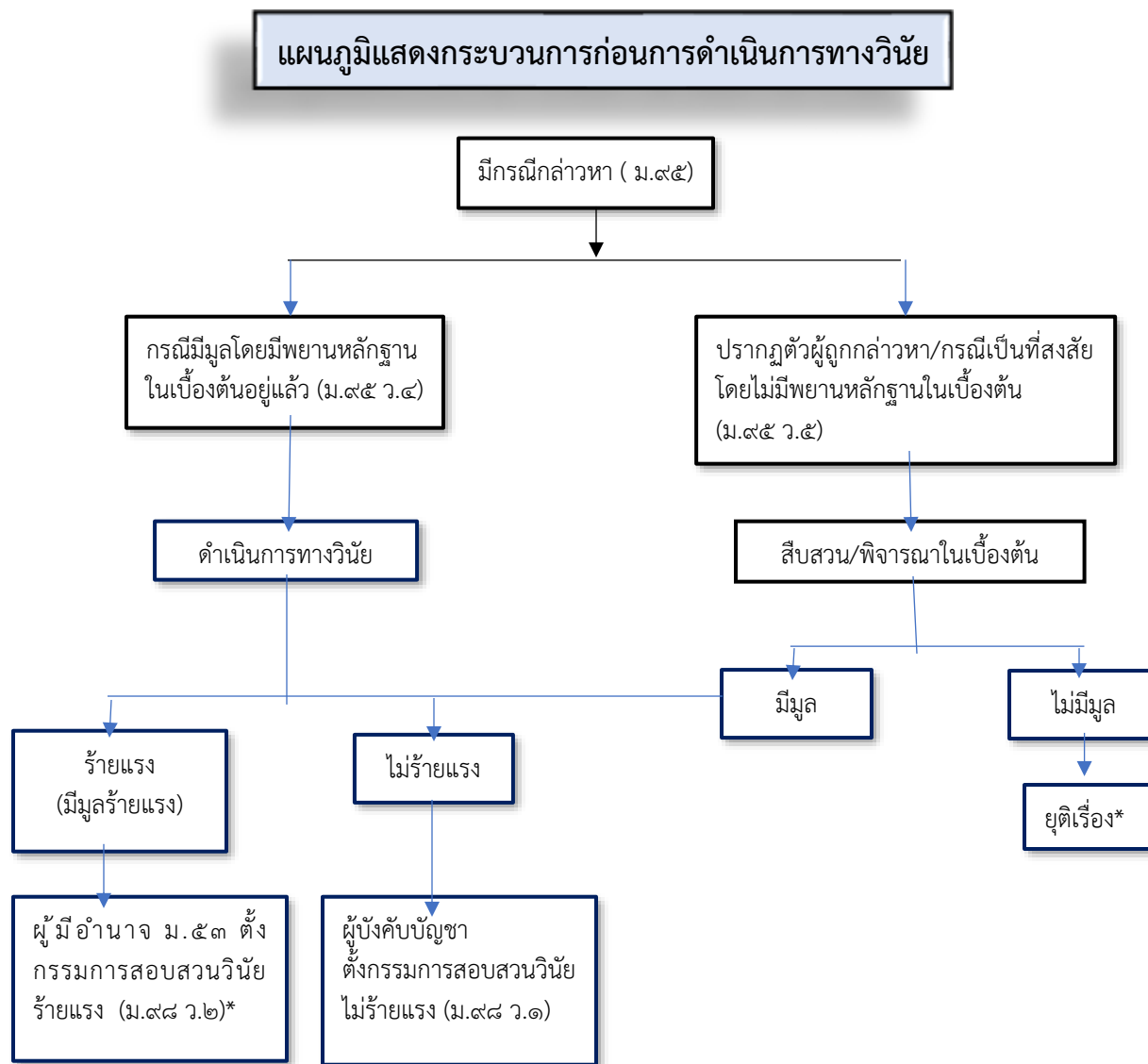
วิธีการสืบสวน ไม่มีกฎหมาย หรือระเบียบได้กำหนดวิธีที่ "ร" หรือแนวทางปฏิบัติไว้โดยตรง ดังนั้นการสืบสวนจะดำเนินการด้วยวิธีการใดก็ได้ ทั้งนี้ขึ้นอยู่กับเรื่อง และความเหมาะสมว่าจะแสวงหาข้อเท็จจริงได้อย่างไรโดยอาจแบ่งได้ ๒ วิธีการใหญ่ ๆ คือ

๑. การสืบสวนในทางลับ ได้แก่ การดำเนินการไปโดยมิให้ผู้กระทำความผิดหรือผู้ต้องสงสัยรู้ตัวเกี่ยวกับเรื่องที่ถูกสืบสวน กรณีที่ไม่มีข้อมูลใด ๆ หรือยังไม่มีพยานหลักฐานปรากฏชัด เพราะอาจเป็นการร้องเรียนกลั่นแกล้งกัน เช่น ร้องเรียนว่าครูมีความสัมพันธ์ทางชู้สาว ถ้าหากแต่งตั้งคณะกรรมการสืบสวนอาจเป็นเรื่องเสียหายต่อชื่อเสียงกำลังใจของผู้ถูกร้องเรียน

๒. การสืบสวนเป็นทางการ ได้แก่ การสืบสวนโดยแต่งตั้งคณะกรรมการสืบสวนข้อเท็จจริงเป็นทางการผู้ถูกร้องเรียนหรือผู้ถูกสงสัย มีโอกาสได้ทราบข้อกล่าวหา หรือทราบเรื่อง หรือทราบถึงประเด็นที่ถูกกล่าวหา กระบวนการสืบสวนอาจจะให้ผู้ถูกร้องเรียนชี้แจงข้อเท็จจริง เป็นต้น ใช้ในกรณีที่ปรากฏ มีผู้ร้องเรียนและมีหลักฐานพอเชื่อได้ว่ามีมูลความจริง เช่น มีการร้องเรียนว่าเบิกถอนเงิน ค่าใช้จ่ายรายหัวของนักเรียนไปจากธนาคารเพื่อซื้อรถยนต์ส่วนตัว มิได้ใช้เพื่อการเรียนการสอน โดยปรากฏหลักฐานทางการเงินและการพัสดว่าไม่ถูกต้อง เป็นต้น ก็จะต้องมีการสืบสวน เป็นทางการต่อไป

การรายงานผลการสืบสวน

การรายงานการสืบสวนต้องนำข้อเท็จจริงที่ได้จากการแสวงหาพยานหลักฐานต่าง ๆ มาวิเคราะห์เพื่อพิสูจน์ข้อเท็จจริงว่ามีมูลตามข้อกล่าวหาหรือไม่ เมื่อพิจารณาซึ่งน้ำหนักพยานหลักฐานดังกล่าวแล้ว ถ้าเห็นว่ากรณีไม่มีมูล หรือการกระทำของผู้ถูกกล่าวหา ไม่เป็นความผิดทางวินัยก็เสนอให้ยุติเรื่อง หากมีมูลเป็นความผิดวินัยไม่ร้ายแรงหรือมีมูลเป็นความผิดวินัยอย่างร้ายแรง ก็เสนอผู้สั่งแต่งตั้งกรรมการสืบสวนพิจารณาดำเนินการต่อไป

*ไม่ต้องรายงานการดำเนินการทางวินัยตามระเบียบฯ ก.ค.ศ. เพราะถือว่ายังไม่เป็นการดำเนินการทางวินัย

*กรณีความผิดปรากฏชัดแจ้ง/กรณีที่เป็น ป.ช. ซึ่งมูลความผิดทางวินัย ตาม ม.๙๒ ไม่ต้องตั้งกรรมการสอบสวน

๓. การสอบสวนวินัย

การดำเนินการทางวินัย หมายถึง การรวบรวมพยานหลักฐานและการดำเนินการกระบวนทั้งหลายอื่น ตามที่กฎหมายและระเบียบกำหนด ซึ่งผู้มีอำนาจหน้าที่ตามกฎหมายต้องดำเนินการไปเพื่อจะทราบข้อเท็จจริง และพิสูจน์ความผิด รวมทั้งความบริสุทธิ์ของผู้ถูกกล่าวหาตลอดจนการพิจารณาสั่งลงโทษ ซึ่งกระบวนทางวินัยจะเริ่มตั้งแต่การตั้งเรื่องกล่าวหา การสอบสวนการพิจารณาความผิด กำหนดโทษ และการสั่งลงโทษ รวมทั้งการดำเนินการต่าง ๆ ในระหว่างการสอบสวนพิจารณา เช่น การพิจารณาการ การสั่งให้ออกจากราชการไว้ก่อน เพื่อรอฟังผลการสอบสวนพิจารณา เป็นต้น โดยจุดมุ่งหมายที่สำคัญ ของการดำเนินการทางวินัยก็เพื่อที่จะรักษาคนดีไว้ในระบบราชการ

ทั้งนี้ การสืบสวนเพื่อพิจารณาว่ากรณีมีมูลที่ควรกล่าวหาว่าผู้นั้นกระทำความผิดวินัยหรือไม่ ตามมาตรา ๙๕ วรรคห้า ยังไม่ถือว่าเป็นการดำเนินการทางวินัย การสืบสวนที่ถือว่าเป็นการดำเนินการทางวินัย ได้แก่ การสืบสวนกรณี ที่เป็นความผิดที่ปรากฏชัดแจ้งซึ่งกฎหมายกำหนดผู้บังคับบัญชาดำเนินการทางวินัยโดยไม่ต้องสอบสวนก็ได้ เช่น การละทิ้งหน้าที่ราชการติดต่อกันเป็นเวลานานเกิน ๑๕ วัน โดยไม่มีเหตุผลอันสมควร

๓.๑ การสอบสวนวินัยไม่ร้ายแรง

ขั้นตอนการดำเนินการทางวินัยไม่ร้ายแรง

เจตนารมณ์การดำเนินการวินัยไม่ร้ายแรง เพื่อปรับเปลี่ยนพฤติกรรมอันไม่พึงประสงค์เล็กน้อยของข้าราชการ ซึ่งจะมีผลกระทบต่อผู้ถูกดำเนินการไม่มากเท่ากับการดำเนินการวินัยอย่างร้ายแรง กฎหมายกำหนดให้เป็นหน้าที่ของผู้บังคับบัญชาชั้นต้นที่จะต้องดำเนินการ แต่ต้องดำเนินการตามมาตรฐานที่กฎหมายกำหนดตามความในมาตรา ๙๘ วรรคหนึ่ง แห่งพระราชบัญญัติระเบียบข้าราชการครูและบุคลากรทางการศึกษา พ.ศ. ๒๕๔๗ และกฎ ก.ค. ศ.ว่าด้วยการสอบสวนพิจารณา พ.ศ. ๒๕๕๐ โดยอนุโลมซึ่งมีขั้นตอนดังต่อไปนี้

๑. การแต่งตั้งคณะกรรมการสอบสวน

ก่อนที่จะแต่งตั้งกรรมการสอบสวนผู้บังคับบัญชาต้องสืบสวนหรือตรวจสอบข้อเท็จจริงให้ชัดเจนก่อนว่าการกระทำนั้นเป็นความผิดวินัยหรือไม่ โดยจะต้องทราบว่าใคร ทำอะไร เมื่อใด อย่างไร มีพยานหลักฐานผูกมัดชัดเจนหรือไม่การที่จะลงมือสืบสวนหรือตรวจสอบข้อเท็จจริงอาจจะได้ข้อมูลเบื้องต้นมาจากการร้องเรียนการกล่าวโทษ หรือกรณีเป็นที่สงสัยหรือปรากฏเป็นข่าวในสื่อมวลชน หรือได้รับการรายงานจากหน่วยงานที่มีหน้าที่สืบสวนสอบสวน หรือผู้บังคับบัญชาพบการกระทำผิดเอง เช่น พบเห็นผู้ใต้บังคับบัญชาไม่มาปฏิบัติราชการพบเห็นการทะเลาะวิวาทระหว่างข้าราชการด้วยกัน เป็นต้น

เมื่อสืบสวนหรือตรวจสอบข้อเท็จจริงแน่ชัดแล้ว ก็นำเอาข้อเท็จจริงนั้นมาออกเป็นคำสั่งแต่งตั้งคณะกรรมการสอบสวนวินัยไม่ร้ายแรง โดยองค์ประกอบของคำสั่งประกอบด้วย

๑.๑ ส่วนหัวคำสั่ง ประกอบด้วย ตราครุฑ เลขที่คำสั่ง เรื่อง แต่งตั้งคณะกรรมการสอบสวนวินัยไม่ร้ายแรง

๑.๒ สถานะของผู้ถูกตั้งกรรมการสอบสวน ได้แก่ ชื่อ ตำแหน่ง วิทยฐานะ เงินเดือน สังกัด

๑.๓ ข้อกล่าวหา หมายถึง การกระทำหรือพฤติกรรมแห่งการกระทำที่กล่าวอ้างว่าผู้ถูกกล่าวหากระทำความผิดวินัย โดยระบุตัวบุคคล วัน เวลา สถานที่เกิดเหตุ พอสมควรที่จะทำให้ผู้ถูกกล่าวหาเข้าใจเรื่องที่กล่าวหาและต่อสู้ได้ ยังไม่ต้องอ้างมาตราความผิด ควรปล่อยให้ เป็นของคณะกรรมการสอบสวนพิจารณาว่าข้อเท็จจริง ที่ได้จากการสอบสวนเป็นความผิดวินัยตามมาตรใดแล้วแจ้งให้ผู้ถูกกล่าวหาแก้ข้อกล่าวหาต่อไป

๑.๔ คณะกรรมการสอบสวน ต้องมีอย่างน้อยสามคน ซึ่งประกอบด้วย ประธานกรรมการ และกรรมการสอบสวนอย่างน้อยอีกสองคน โดยกรรมการคนหนึ่งเป็นเลขานุการ ในกรณีจำเป็นจะให้ผู้ช่วยเลขานุการอีกก็ได้ และจะต้องระบุชื่อ ตำแหน่ง หรือตำแหน่งและวิทยฐานะของกรรมการ เลขานุการไว้ด้วยคณะกรรมการสอบสวน ต้องเป็นข้าราชการครูและบุคลากรทางการศึกษา หรือข้าราชการฝ่ายพลเรือนเช่น ข้าราชการพลเรือนสามัญ ข้าราชการตำรวจ เป็นต้น ส่วนข้าราชการบางประเภทที่ไม่ได้เป็นข้าราชการฝ่ายพลเรือน ไม่สามารถแต่งตั้งเป็นคณะกรรมการสอบสวนได้ เช่น ข้าราชการทหาร รายละเอียดปรากฏตามตัวอย่าง แบบ สว.๑

๑.๕ อำนาจการแต่งตั้งคณะกรรมการสอบสวน เป็นอำนาจของผู้บังคับบัญชาชั้นต้น เช่น ข้าราชการครู และบุคลากรทางการศึกษาสังกัดสถานศึกษา ผู้มีอำนาจแต่งตั้งคณะกรรมการสอบสวนในสถานศึกษาก็คือ ผู้อำนวยการสถานศึกษาโดยไม่ต้องคำนึงว่าจะดำรงตำแหน่ง หรือมีวิทยฐานะใด กรณีข้าราชการครูและบุคลากรทางการศึกษาที่ช่วยราชการ การดำเนินการทางวินัยต้องให้ผู้บังคับบัญชาต้นสังกัดเดิม แต่งตั้งคณะกรรมการสอบสวน สำหรับสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา ผู้อำนวยการสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา เป็นผู้ที่มีอำนาจแต่งตั้งคณะกรรมการสอบสวนข้าราชการครูและบุคลากรทางการศึกษาในสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา ส่วนข้าราชการที่ช่วยราชการให้รายงานต้นสังกัดเดิมแต่งตั้งคณะกรรมการสอบสวน

๑.๖ ระยะเวลาการสอบสวน ให้คณะกรรมการสอบสวนดำเนินการสอบสวนให้แล้วเสร็จภายในเก้าสิบวัน นับแต่วันที่ประธานกรรมการได้รับทราบคำสั่งแต่งตั้งคณะกรรมการสอบสวน หากดำเนินการไม่แล้วเสร็จ ให้ขอขยายเวลาต่อผู้สั่งแต่งตั้งคณะกรรมการสอบสวนได้ไม่เกินสามสิบวัน

๒. ผู้สั่งแต่งตั้งคณะกรรมการสอบสวนและคณะกรรมการสอบสวนต้องแจ้งสิทธิให้ผู้ถูกกล่าวหาทราบอย่างน้อยในเรื่องต่อไปนี้

๒.๑ สิทธิโต้แย้งกรรมการสอบสวน และสิทธิโต้แย้งผู้สั่งแต่งตั้งกรรมการสอบสวน ถ้าผู้ที่มีความสัมพันธ์หรือเหตุอย่างหนึ่งอย่างใดดังต่อไปนี้

(๑) รู้เห็นเหตุการณ์ในขณะที่กระทำการตามเรื่องที่ถูกกล่าวหา

(๒) มีประโยชน์ได้เสียในเรื่องที่สอบสวน

(๓) มีสาเหตุโกรธเคืองผู้ถูกกล่าวหา

(๔) เป็นผู้กล่าวหาหรือเป็นคู่หมั้น คู่สมรสบุพการี ผู้สืบสันดานพี่น้องร่วมบิดามารดา หรือร่วมบิดา หรือมารดา ลูกพี่ลูกน้องนับได้เพียงภายในสามชั้น หรือเป็นญาติเกี่ยวพันทางแต่งงานนับได้เพียงสองชั้นของผู้กล่าวหา

(๕) เป็นเจ้าหนี้หรือลูกหนี้ของผู้กล่าวหา

(๖) มีเหตุอื่นซึ่งน่าเชื่ออย่างยิ่งจะทำให้การสอบสวนเสียความเป็นธรรมหรือไม่เป็นกลาง

๒.๒ สิทธิรับทราบข้อกล่าวหาและสรุปพยานหลักฐานที่สนับสนุนข้อกล่าวหา และให้การหรือนำสืบพยานโต้แย้งพยานหลักฐานของฝ่ายกล่าวหา

๒.๓ สิทธิการอุทธรณ์ เมื่อถูกลงโทษจากการดำเนินการทางวินัยนี้

๓. ขั้นตอนการสอบสวนของคณะกรรมการ

๓.๑ ประชุมคณะกรรมการสอบสวนเพื่อพิจารณาข้อกล่าวหาและวางแนวทางการสอบสวน การประชุมต้องจัดทำรายงานการประชุมไว้ด้วย

๓.๒ แจ้งและอธิบายข้อกล่าวหาให้ผู้ถูกกล่าวหาทราบตามแบบ สว.๒ โดยการนำเรื่องที่กล่าวหาในคำสั่งแต่งตั้งกรรมการสอบสวนมาบันทึกลงในแบบ สว ๒ แล้วแจ้งและอธิบายข้อกล่าวหาให้ผู้ถูกกล่าวหาทราบ พร้อมทั้งให้ผู้ถูกกล่าวหาลงชื่อรับทราบในแบบ สว.๒ แล้วมอบให้ผู้ถูกกล่าวหา ๑ ฉบับและเก็บไว้ในสำนวน ๑ ฉบับ ถ้าผู้ถูกกล่าวหาได้รับสารภาพว่าได้กระทำความผิดจริงตามข้อกล่าวหา ให้บันทึกถ้อยคำลงในแบบ สว.๔ และดำเนินการตามหลักเกณฑ์ว่าด้วยกรณีความผิดที่ปรากฏชัดแจ้ง หากผู้ถูกกล่าวหาปฏิเสธให้บันทึกถ้อยคำ ลงในแบบ สว.๔ และดำเนินการตามข้อ ๓.๓ ต่อไป

๓.๓ สอบสวนพยานฝ่ายกล่าวหา การสอบสวนบุคคลเป็นพยาน คณะกรรมการต้องแสดงตนและแจ้งพยานก่อนลงมือสอบถามปากคำว่ากรรมการสอบสวนมีฐานะเป็นเจ้าของพนักงานตามประมวลกฎหมายอาญาการให้ถ้อยคำอันเป็นที่จต่อกรรมการสอบสวนอาจเป็นความผิดตามกฎหมาย แล้วบันทึกถ้อยคำของพยานลงในแบบ สว.๕ และซักถามพยานให้เข้าประเด็นที่กล่าวหา ซึ่งต้องบันทึกข้อความให้รัดกุม คณะกรรมการต้องช่วยกันซักถามโดยอาจแบ่งหน้าที่ให้คนใดคนหนึ่งซักถามและให้กรรมการอีกคนหนึ่งมีหน้าที่บันทึกถ้อยคำก็ได้

๓.๔ ประชุมคณะกรรมการสอบสวนเพื่อพิจารณาว่าพยานหลักฐานที่รวบรวมได้ มีน้ำหนักสนับสนุนถ้าเสียงส่วนใหญ่เห็นว่าพยานหลักฐานไม่มีน้ำหนักสนับสนุนข้อกล่าวหา ก็ต้องให้ความเห็นยุติเรื่องแล้วจัดทำรายงานการสอบสวนเสนอผู้สั่งแต่งตั้งคณะกรรมการสอบสวนเพื่อพิจารณาต่อไป แต่ถ้าเห็นว่าพยานหลักฐานมีน้ำหนักสนับสนุนข้อกล่าวหา ก็ให้จัดทำ สว.๓ ตามตัวอย่าง และบันทึกผลการประชุมไว้ด้วย ในการแจ้ง สว.๓ ให้ผู้ถูกกล่าวหาทราบให้สอบถามผู้ถูกกล่าวหาว่าจะยื่นคำชี้แจงแก้ข้อกล่าวหาเป็นหนังสือหรือไม่ พร้อมทั้งบันทึกถ้อยคำของผู้ถูกกล่าวหาลงในแบบ สว.๔ ในกรณีที่ผู้ถูกกล่าวหาไม่ประสงค์จะยื่นคำชี้แจงเป็นหนังสือ ให้คณะกรรมการสอบสวนดำเนินการเพื่อให้ผู้ถูกกล่าวหาให้ถ้อยคำ และนำสืบแก้ข้อกล่าวหาโดยเร็ว และบันทึกถ้อยคำของผู้ถูกกล่าวหาลงในแบบ สว.๔ เช่นกัน

๓.๕ การแจ้งข้อกล่าวหาและสรุปพยานหลักฐานที่สนับสนุนข้อกล่าวหาตามแบบ สว.๓ มีวิธีการและขั้นตอนเหมือนการแจ้ง สว.๒ เพียงแต่ต้องเปิดโอกาสให้ผู้ถูกกล่าวหาให้การแก้ข้อกล่าวหาเป็นหนังสือและอ้างพยานหลักฐานหรือนำพยานหลักฐานมาแสดงต่อคณะกรรมการสอบสวนภายในเวลาอันสมควรไม่เกิน ๑๕ วัน

๓.๖ การสอบพยานหลักฐานฝ่ายผู้ถูกกล่าวหา ควรใช้เวลาผู้ถูกกล่าวหานำสืบพยานพอสมควรแต่รวมเวลาทั้งหมดแล้วต้องไม่เกินกว่าสิบวันนับแต่ประธานกรรมการรับทราบคำสั่ง จะขยายเวลาได้เท่าที่จำเป็น แต่ไม่เกินสามสิบวัน

๓.๗ ประชุมคณะกรรมการเพื่อพิจารณาซึ่งน้ำหนักพยานหลักฐานที่จะพิจารณาว่าพยานหลักฐานที่ผู้ถูกกล่าวหาอ้างและนำสืบนั้นมีน้ำหนักหักล้างพยานฝ่ายกล่าวหาที่แจ้งใน สว.๓ ได้หรือไม่ ต้องมีกรรมการสอบสวนไม่น้อยกว่า ๓ คน และไม่น้อยกว่ากึ่งหนึ่งของกรรมการทั้งหมดเข้าประชุม ถ้ามีน้ำหนักฟังได้ก็ให้ความเห็นยุติเรื่อง ถ้าฟังไม่ได้ก็พิจารณาความผิดและกำหนดโทษ แล้วจัดทำรายงานการสอบสวนตามแบบ สว. ๖ เสนอต่อผู้สั่งแต่งตั้งคณะกรรมการสอบสวน ต่อไป

๔. การพิจารณาของผู้บังคับบัญชาผู้สั่งแต่งตั้งคณะกรรมการสอบสวน พิจารณา ๓ ประการ

๔.๑ พิจารณาข้อกฎหมาย พิจารณาว่ามีการดำเนินกระบวนการสอบสวนถูกต้องครบถ้วนตามที่กฎหมายกำหนดไว้หรือไม่ การสอบสวนดำเนินการเป็นไปตามกฎ ก ต ศ. ว่าด้วยการสอบสวนพิจารณา พ. ศ. ๒๕๕๐ หรือไม่ เช่น มีการแจ้ง สว.๒., สว.๓ มีการแจ้งสิทธิของผู้ถูกกล่าวหาหรือไม่ ฯลฯ ถ้าไม่ดำเนินการก็สั่งให้ดำเนินการให้ถูกต้อง ภายในระยะเวลาที่กำหนด

๔.๒ พิจารณาข้อเท็จจริง ว่าคณะกรรมการสอบสวนได้ดำเนินการสอบสวนข้อเท็จจริงครบถ้วน สิ้นกระแสความหรือไม่ หรือขาดพยานหลักฐานใด หากยังสงสัยในข้อเท็จจริงหรือเห็นว่าคณะกรรมการสอบสวนยังบกพร่องในส่วนนี้อยู่ ก็สั่งให้สอบสวนเพิ่มเติม ถ้าข้อเท็จจริงที่ได้จากการสอบสวนเพิ่มเติมเป็นประปักษ์อันเป็นผลร้ายต่อผู้ถูกกล่าวหา ก็ให้คณะกรรมการสอบสวนแจ้ง สว. ๓ เพิ่มเติม และให้โอกาส ผู้ถูกกล่าวหานำสืบแก้ข้อกล่าวหาเพิ่มเติมด้วย

๔.๓. การพิจารณาโทษ ถ้าการพิจารณตามข้อ ๔.๑ และ ๔.๒ เป็นที่ยุติแล้วก็ให้พิจารณาโทษและพิจารณาความผิด โดยปรับข้อเท็จจริงที่รับฟังได้กับข้อกฎหมายว่าการกระทำเช่นนั้นผิดวินัยมาตราใดหรือไม่ ถ้าไม่ผิดวินัยก็ให้ส่งยุติเรื่อง ถ้าเห็นว่าเป็นการกระทำผิดวินัยให้พิเคราะห์ว่าเป็นความผิดวินัยกรณีใด ตามมาตราใดควรลงโทษสถานใด ถ้าอยู่ในอำนาจของผู้บังคับบัญชาผู้แต่งตั้งคณะกรรมการสอบสวน ก็ให้ออกคำสั่งลงโทษ ถ้าเกินอำนาจก็รายงานต่อผู้บังคับบัญชาเหนือขึ้นไปอีกหนึ่งชั้น ถ้าพิจารณาแล้วเห็นว่าเป็นการกระทำผิดวินัยอย่างร้ายแรง และอยู่ในอำนาจต้องตั้งคณะกรรมการสอบสวนวินัยอย่างร้ายแรง ถ้าไม่มีอำนาจก็ให้รายงานผู้บังคับบัญชาชั้นเหนือขึ้นไป พิจารณาดำเนินการต่อไป

๕. การออกคำสั่งลงโทษ

เป็นไปตามระเบียบ ก.ค.ศ. ว่าด้วยวิธีการออกคำสั่งเกี่ยวกับการลงโทษทางวินัยข้าราชการครูและบุคลากรทางการศึกษา พ.ศ. ๒๕๔๘

๖. การรายงานการดำเนินการทางวินัย

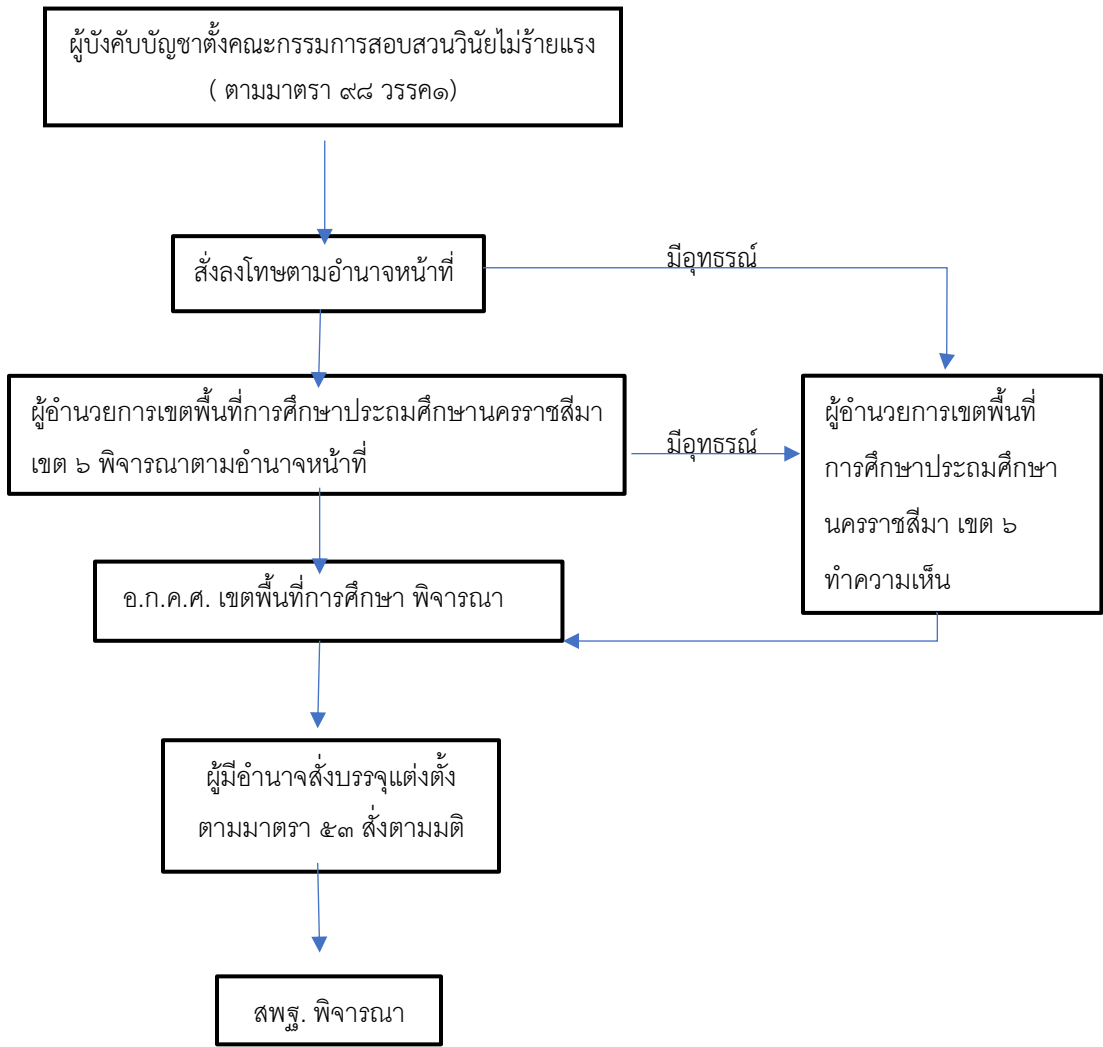
๖.๑ การรายงานการดำเนินการทางวินัยไม่ร้ายแรง

๑. กรณีผู้อำนวยการสถานศึกษา ได้ดำเนินการทางวินัยไม่ร้ายแรง โดยได้แต่งตั้งคณะกรรมการสอบสวนวินัยไม่ร้ายแรง และพิจารณาสั่งลงโทษวินัยไม่ร้ายแรงตามอำนาจของตนแล้วก็ดี หรือเห็นว่าเป็นความผิดวินัยไม่ร้ายแรงแต่เห็นว่าเกินอำนาจลงโทษของงก็ดี หรือเห็นว่าผู้ถูกกล่าวหากระทำการอันมีมูลวินัยอย่างร้ายแรงแต่เกินอำนาจของผู้อำนวยการสถานศึกษาจะดำเนินการได้ก็ดี หรือเห็นว่าผลการสอบสวนไม่มีมูลโดยควรยุติเรื่องก็ดี ให้รายงานพร้อมสำนวนการสอบสวนต่อผู้อำนวยการสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาเพื่อพิจารณา

๒. ผู้อำนวยการสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาได้รับรายงานแล้วเห็นว่าการยุติเรื่องการลงโทษหรือการสั่งลงโทษไม่ถูกต้อง หรือไม่เหมาะสม ก็ให้มีอำนาจสั่งดโทษ ลดสถานโทษ เพิ่มสถานโทษ เปลี่ยนแปลงแก้ไขข้อความในคำสั่งเดิม หรือดำเนินการอย่างใดเพิ่มเติมเพื่อประกอบการพิจารณาให้ได้ความจริงและความยุติธรรมได้ตามควรแก่กรณีตามความเหมาะสม เช่น ให้จัดส่งเอกสารเพิ่มเติม สอบปากคำพยานเพิ่มเติม โดยให้คณะกรรมการชุดเดิม หรือจะแต่งตั้งคณะกรรมการชุดใหม่ดำเนินการก็ได้ และหากเห็นว่ากรณีเป็นการกระทำผิดวินัยอย่างร้ายแรงก็ให้มีอำนาจสั่งแต่งตั้งคณะกรรมการสอบสวนวินัยอย่างร้ายแรงได้ หรือหากเห็นว่าเป็นกรณีที่ไม่อยู่ในอำนาจหน้าที่ของตน ก็ให้แจ้งหรือรายงานไปยังผู้บังคับบัญชาที่มีอำนาจหน้าที่เพื่อดำเนินการตามควรแก่กรณีต่อไปเมื่อผู้อำนวยการสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาได้พิจารณาตามอำนาจหน้าที่แล้วให้เสนอหรือรายงาน อ.ก.ค.ศ. เขตพื้นที่การศึกษาพิจารณา เมื่อ อ.ก.ค.ศ. เขตพื้นที่การศึกษาพิจารณามีมติเป็นประการใดให้ผู้อำนวยการสถานศึกษาหรือผู้อำนวยการสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา (ผู้มีอำนาจตามมาตรา ๕๓) ดำเนินการไปตามนั้น แล้วรายงานการดำเนินการทางวินัยพร้อมสำนวนการสอบสวนต่อเลขาธิการคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐานพิจารณาต่อไป

๓. กรณีผู้อำนวยการสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาเป็นผู้ดำเนินการทางวินัยโดยมีการแต่งตั้งคณะกรรมการสอบสวน พิจารณาสั่งลงโทษวินัยไม่ร้ายแรง หรือยุติเรื่องแล้วให้รายงานการดำเนินการทางวินัยต่อ อ.ก.ค.ศ. เขตพื้นที่การศึกษาเพื่อพิจารณา เมื่อ อ.ก.ค.ศ. เขตพื้นที่การศึกษาพิจารณามีมติเป็นประการใดให้ผู้อำนวยการสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาสั่งหรือปฏิบัติให้เป็นไปตามนั้น แล้วรายงานการดำเนินการทางวินัย พร้อมสำนวนการสอบสวนต่อเลขาธิการคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐานเพื่อพิจารณา

แผนภูมิแสดงกระบวนการดำเนินการทางวินัยไม่ร้ายแรง

๓.๒ การสอบสวนวินัยอย่างร้ายแรง

ขั้นตอนการสอบสวนวินัยอย่างร้ายแรง

ในการทำหน้าที่ของคณะกรรมการสอบสวนวินัยอย่างร้ายแรง นอกจากจะต้องปฏิบัติตามหลักเกณฑ์และวิธีการสอบสวนพิจารณาตามกฎ ก.ค.ศ. ว่าด้วยการสอบสวนพิจารณา พ.ศ. ๒๕๕๐ แล้ว บทบาทหน้าที่ของคณะกรรมการสอบสวนที่สำคัญประการหนึ่งคือ การแสวงหาข้อเท็จจริง หรือการให้ได้มาซึ่งข้อเท็จจริง เพื่อที่จะพิจารณาความผิดและโทษหรือความบริสุทธิ์ของผู้ที่ถูกกล่าวหาซึ่งต้องใช้ความรู้ ความสามารถ และเทคนิคการสอบสวน ประกอบด้วย ความรู้ความเข้าใจในเรื่องวินัย การรักษาวินัย (มาตรา ๘๒-๘๗) และการดำเนินการทางวินัย (มาตรา ๘๘-๑๐๖) ตามพระราชบัญญัติระเบียบข้าราชการครูและบุคลากรทางการศึกษา พ.ศ. ๒๕๔๗และที่แก้ไขเพิ่มเติม (ฉบับที่ ๒) พ.ศ. ๒๕๕๑ แม้ว่าจะเป็นความผิดวินัยอย่างร้ายแรงหรือไม่ร้ายแรง กำหนดให้ต้องสอบสวนทุกกรณีและมีต้องดำเนินการตามกระบวนการและขั้นตอนที่กฎหมายกำหนด

ผู้มีอำนาจสั่งแต่งตั้งคณะกรรมการสอบสวนวินัยอย่างร้ายแรง

(๑) ผู้มีอำนาจสั่งบรรจุและแต่งตั้งตามมาตรา ๕๓

โดยพระราชบัญญัติ แก้ไขเพิ่มเติมคำสั่งหัวหน้าคณะรักษาความสงบแห่งชาติ ที่ ๑๙/๒๕๖๐ เรื่องการปฏิรูปการศึกษาในภูมิภาคของกระทรวงศึกษาธิการ ลงวันที่ ๓ เมษายน ๒๕๖๕ ได้แก้ไขเพิ่มเติม คำสั่งหัวหน้าคณะรักษาความสงบแห่งชาติ ที่ ๑๙/๒๕๖๐ เรื่อง การปฏิรูปการศึกษาในภูมิภาคของกระทรวงศึกษาธิการ ลงวันที่ ๓ เมษายน ๒๕๖๐ ข้อ ๑๓ ได้กำหนดให้ การบรรจุและแต่งตั้งข้าราชการครูและบุคลากรทางการศึกษาในเขตพื้นที่ศึกษาตามมาตรา ๕๓ (๓) และ (๔) แห่งพระราชบัญญัติระเบียบข้าราชการครูและบุคลากรทางการศึกษา พ.ศ. ๒๕๔๗ ซึ่งแก้ไขเพิ่มเติมโดยพระราชบัญญัติระเบียบข้าราชการครูและบุคลากรทางการศึกษา (ฉบับที่ ๒) พ.ศ. ๒๕๕๑ ให้ผู้อำนวยการสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาและผู้อำนวยการสถานศึกษา แล้วแต่กรณี โดยความเห็นชอบของ อ.ก.ค.ศ. เขตพื้นที่การศึกษา เป็นผู้มีอำนาจสั่งบรรจุและแต่งตั้ง ซึ่งการดำเนินการดังกล่าวต้องเป็นไปตามหลักการบริหารกิจการบ้านเมืองที่ดี โดยยึดถือระบบคุณธรรม ความโปร่งใส และความเสมอภาคระหว่างบุคคล และเพื่อประโยชน์ในการพัฒนาการศึกษาเป็นสำคัญ

(๒) ผู้มีอำนาจสั่งบรรจุและแต่งตั้งตามมาตรา ๕๓ ในลำดับชั้นสูงกว่าของผู้ถูกกล่าวหาคนหนึ่งคนใด ในกรณีที่ทำผิดวินัยร่วมกันหลายคน (มาตรา ๘๘ วรรคสอง)

(๓) ผู้บังคับบัญชาของผู้มีอำนาจสั่งบรรจุและแต่งตั้งตามมาตรา ๕๓ ระดับเหนือขึ้นไป (มาตรา ๑๐๐ วรรคหก)

(๔) ผู้บังคับบัญชาผู้ได้รับรายงานการดำเนินการทางวินัย (มาตรา ๑๐๔ (๑))

(๕) รัฐมนตรีเจ้าสังกัด นายกรัฐมนตรี (มาตรา ๘๘ วรรคห้า)

องค์ประกอบและคุณสมบัติของคณะกรรมการสอบสวนวินัยอย่างร้ายแรง

ตามกฎ ก.ค.ศ. ว่าด้วยการสอบสวนพิจารณา พ.ศ. ๒๕๕๐ ข้อ ๓ กำหนดให้แต่งตั้งจากข้าราชการครูและบุคลากรทางการศึกษา หรือข้าราชการฝ่ายพลเรือนจำนวนอย่างน้อยสามคน ประกอบด้วย ประธานกรรมการ ต้องดำรงตำแหน่งไม่ต่ำกว่าหรือเทียบได้ไม่ต่ำกว่าผู้ถูกกล่าวหา สำหรับตำแหน่งที่มีวิทยฐานะประธานกรรมการต้องดำรงตำแหน่งและมีวิทยฐานะหรือเทียบได้ไม่ต่ำกว่าผู้ถูกกล่าวหา และกรรมการอย่างน้อยอีก ๒ คน โดยให้กรรมการคนหนึ่งเป็นเลขานุการ ในกรณีจำเป็นจะให้มิผู้ช่วยเลขานุการด้วยก็ได้และต้องมีผู้ดำรงตำแหน่งนิติกร

หรือผู้ได้รับปริญญาทางกฎหมาย หรือผู้ได้รับการฝึกอบรมตามหลักสูตรการดำเนินการทางวินัย หรือผู้มีประสบการณ์ด้านการดำเนินการทางวินัยอย่างน้อยหนึ่งคน เป็นกรรมการสอบสวน สรุปคือ กรรมการต้องมี

(๑) อย่างน้อย ๓ คน

(๒) เป็นข้าราชการครูหรือบุคลากรทางการศึกษาหรือข้าราชการฝ่ายพลเรือน

(๓) ประธานกรรมการต้องดำรงตำแหน่งไม่ต่ำกว่าหรือเทียบได้ไม่ต่ำกว่าผู้ถูกกล่าวหา สำหรับตำแหน่งที่มีวิทยฐานะ ประธานกรรมการต้องดำรงตำแหน่งและมีวิทยฐานะหรือเทียบได้ไม่ต่ำกว่าผู้ถูกกล่าวหา

(๔) ในคณะกรรมการต้องมีผู้ดำรงตำแหน่งนิติกร หรือผู้ได้รับปริญญาทางกฎหมาย หรือผู้ได้รับการฝึกอบรมตามหลักสูตรการดำเนินการทางวินัย หรือผู้มีประสบการณ์ด้านการดำเนินการทางวินัยเป็นกรรมการสอบสวนอย่างน้อย ๑ คน

คำว่า "ผู้มีประสบการณ์ด้านการดำเนินการทางวินัย" หมายถึง ผู้ที่เคยเป็นกรรมการสอบสวนหรือเป็นเจ้าหน้าที่เกี่ยวกับการดำเนินการทางวินัย

การออกคำสั่งแต่งตั้งคณะกรรมการสอบสวน

(๑) เป็นคำสั่งแต่งตั้งคณะกรรมการสอบสวนวินัยอย่างร้ายแรง

(๒) ชื่อ ตำแหน่งและวิทยฐานะของผู้ถูกกล่าวหา

(๓) เรื่องที่กล่าวหา

(๔) ชื่อ ตำแหน่งและวิทยฐานะของคณะกรรมการสอบสวน

เนื่องจากกฎหมายกำหนดให้ต้องตั้งคณะกรรมการสอบสวนทั้งวินัยอย่างร้ายแรงและไม่ร้ายแรง จึงควรระบุให้ชัดเจนว่าเป็นเรื่องแต่งตั้งคณะกรรมการสอบสวนวินัยอย่างร้ายแรงหรือไม่ร้ายแรง เนื่องจากจะต้องใช้กฎสอบสวนฉบับเดียวกัน และต้องมีการแจ้งข้อกล่าวหาและสรุปพยานหลักฐานที่สนับสนุนข้อกล่าวหาเท่าที่มีให้ผู้ถูกกล่าวหาทราบ โดยจะระบุหรือไม่ระบุชื่อพยานก็ได้ เพื่อให้ผู้ถูกกล่าวหามีโอกาสชี้แจงและนำสืบแก้ข้อกล่าวหา

การแจ้งคำสั่งให้ผู้ถูกกล่าวหาและคณะกรรมการสอบสวนทราบ

เมื่อได้มีคำสั่งแต่งตั้งคณะกรรมการสอบสวนแล้ว ให้ดำเนินการดังนี้

๑. แจ้งคำสั่งให้ผู้ถูกกล่าวหาทราบภายใน ๓ วันทำการ นับแต่วันที่ที่มีคำสั่ง โดยให้ผู้ถูกกล่าวหาลงลายมือชื่อและวันที่รับทราบไว้เป็นหลักฐาน ในการนี้ให้มอบสำเนาคำสั่งให้ผู้ถูกกล่าวหาหนึ่งฉบับด้วยถ้าไม่อาจแจ้งให้ผู้ถูกกล่าวหาทราบได้ หรือผู้ถูกกล่าวหาขอร้องรับทราบคำสั่ง ให้ส่งสำเนาคำสั่งทางไปรษณีย์ลงทะเบียนตอบรับไปให้ผู้ถูกกล่าวหาตามที่อยู่ปรากฏหลักฐานของทางราชการ เมื่อล่วงพ้น ๑๕ วัน นับแต่วันที่ได้นำดำเนินการดังกล่าวให้ถือว่าผู้ถูกกล่าวหาได้ทราบคำสั่งแต่งตั้งคณะกรรมการสอบสวนแล้ว

๒. ส่งสำเนาคำสั่งแต่งตั้งคณะกรรมการสอบสวนให้ประธานและกรรมการทราบภายใน ๓ วันทำการ นับแต่วันที่ที่มีคำสั่ง พร้อมทั้งส่งเอกสารหลักฐานเกี่ยวกับเรื่องที่ถูกกล่าวหาให้ประธานคณะกรรมการและให้ลงลายมือชื่อและวัน เดือน ปีที่รับทราบไว้เป็นหลักฐานด้วย

ขั้นตอนและการกำหนดระยะเวลาการสอบสวน

๑. ประธานกรรมการสอบสวนลงลายมือชื่อ วัน เดือน ปีที่รับทราบคำสั่ง

๒. ประชุมคณะกรรมการสอบสวน เพื่อวางแผนทางการสอบสวน พิจารณาเรื่องที่ถูกกล่าวหา กำหนดข้อกล่าวหา

๓. แจ้งและอธิบายข้อกล่าวหาให้ผู้ถูกกล่าวหาทราบตามแบบ สว.๒ แจ้งสิทธิของผู้ถูกกล่าวหา พร้อมกับถามผู้ถูกกล่าวหาว่าจะรับสารภาพหรือไม่ การดำเนินการตามข้อ ๑-๓ ต้องดำเนินการภายใน ๑๕ วันนับแต่วันที่ประธานกรรมการสอบสวนรับทราบคำสั่ง

๔. รวบรวมพยานหลักฐานที่เกี่ยวข้องกับข้อกล่าวหา (กรณีที่ผู้ถูกกล่าวหาไม่รับสารภาพ) และประชุมเพื่อพิจารณาว่ามีพยานหลักฐานใดสนับสนุนข้อกล่าวหาว่าผู้ถูกกล่าวหาได้กระทำการใด เมื่อใด อย่างไร และเป็นความผิดวินัยกรณีใด ตามมาตราใด

การดำเนินการตามข้อ ๔ ต้องดำเนินการภายใน ๖๐ วัน นับแต่วันที่แจ้ง สว.๒

๕. แจ้งข้อกล่าวหาที่ปรากฏตามพยานหลักฐาน และสรุปพยานหลักฐานที่สนับสนุนข้อกล่าวหาให้ผู้ถูกกล่าวหาทราบ (สว ๓) และถามผู้ถูกกล่าวหาว่ามีความประสงค์จะยื่นคำชี้แจงเป็นหนังสือ หรือจะให้ถ้อยคำต่อคณะกรรมการสอบสวน โดยต้องดำเนินการภายใน ๑๕ วัน นับแต่วันที่รวบรวมพยานหลักฐานที่เกี่ยวข้องกับเรื่องดังกล่าวหาตามข้อ ๔ แล้วเสร็จ

๖. สอบสวนและรวบรวมพยานหลักฐานฝ่ายผู้ถูกกล่าวหา โดยต้องดำเนินการภายใน ๖๐ วัน นับแต่วันดำเนินการตามข้อ ๕ แล้วเสร็จ

๗. ประชุมพิจารณาพยานหลักฐานทั้งหมด เพื่อลงมติว่าผู้ถูกกล่าวหาได้กระทำความผิดวินัยหรือไม่ ถ้าผิดเป็นความผิดวินัยอย่างร้ายแรง หรือไม่ร้ายแรง ผิดกรณีใด มาตราใด ควรได้รับโทษสถานใด หรือหย่อนความสามารถตามมาตรา ๑๑๑ หรือมีมลทิน หรือมีหมองตามมาตรา ๑๑๒

๘. ทำบันทึกรายงานการสอบสวน (ข้อ ๓๙)

๙. เสนอสำเนาการสอบสวนต่อผู้สั่งแต่งตั้งคณะกรรมการสอบสวน การดำเนินการตามข้อ ๗ - ๙ ต้องดำเนินการภายใน ๓๐ วัน นับแต่วันที่ดำเนินการตามข้อ ๖ แล้วเสร็จ

สรุประยะเวลาในการดำเนินการสอบสวน

๑. รวมระยะเวลาการสอบสวนตามที่กฎ ก.ค.ศ. กำหนด ๑๘๐ วัน

๒. สามารถขยายเวลาได้ตามความจำเป็นในแต่ละขั้นตอน ครั้งละไม่เกิน ๖๐ วัน

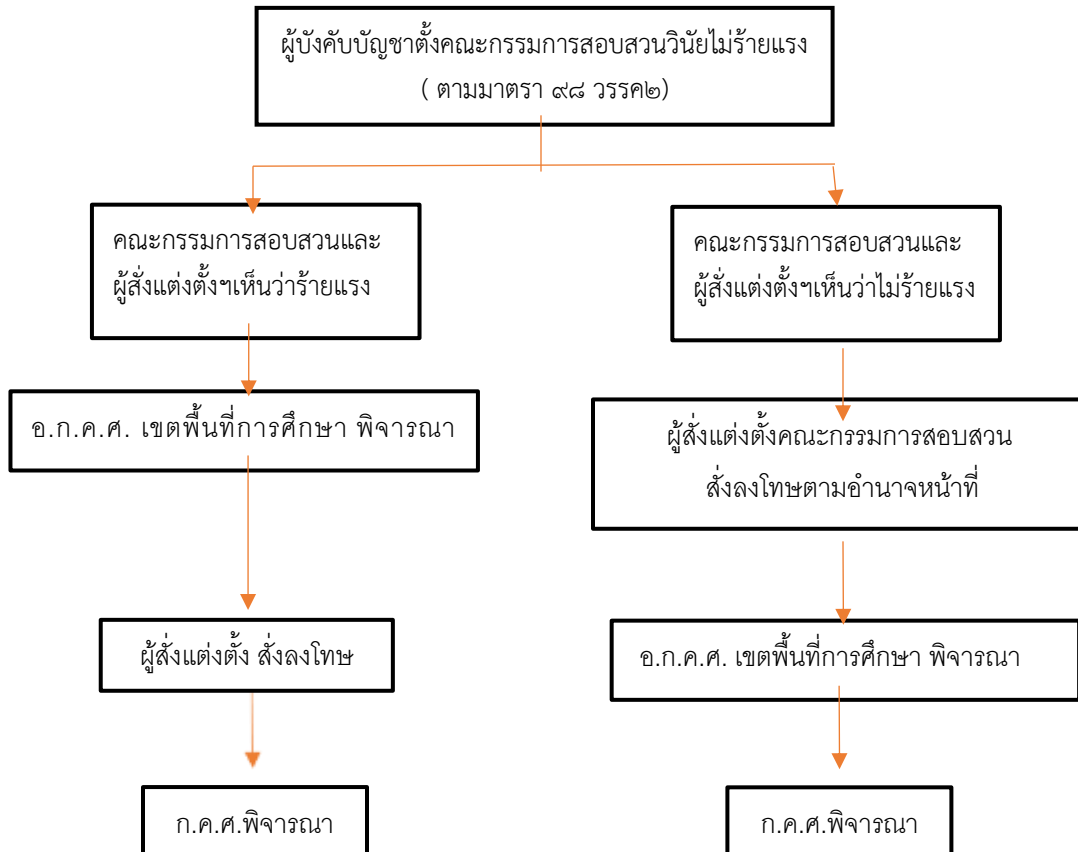
๓. หากดำเนินการไม่แล้วเสร็จภายใน ๒๔๐ วัน ประธานกรรมการต้องรายงานให้ผู้สั่งแต่งตั้งคณะกรรมการสอบสวนรายงาน อ.ก.ค.ศ. เขตพื้นที่การศึกษา ทราบ เพื่อติดตามเร่งรัดการสอบสวน

สำหรับการสอบสวนวินัยไม่ร้ายแรง ข้อ ๒๑ กำหนดให้ดำเนินการให้แล้วเสร็จภายใน ๙๐ วัน หากไม่แล้วเสร็จให้ขยายได้ไม่เกิน ๓๐ วัน โดยนำขั้นตอนตามข้อ ๒๐ มาใช้โดยอนุโลม

การสอบสวนทางวินัยเป็นการค้นหาข้อเท็จจริง หรือแสวงหาความจริงได้ว่าผู้ถูกกล่าวหากระทำผิดตามที่ถูกลกล่าวหาหรือไม่ ซึ่งเป็นระบบไต่สวน โดยถือประโยชน์ส่วนรวมเป็นหลัก ในขณะเดียวกันก็ต้องคุ้มครองสิทธิประโยชน์ของผู้ถูกกล่าวหาด้วย

เมื่อคณะกรรมการสอบสวนสอบสวนเสร็จแล้ว ต้องทำรายงานการสอบสวนตามแบบ สว. ๖ โดยสรุปความเห็นว่ามีความเห็นอย่างไร ยกเหตุผลประกอบว่าเพราะเหตุใดจึงเห็นเช่นนั้น กรณีที่เห็นว่าผิดให้ระบุด้วยว่าเห็นว่าผิดวินัยอย่างร้ายแรงหรือไม่ร้ายแรง หากเป็นความผิดวินัยอย่างร้ายแรง ต้องเสนอให้ลงโทษปลดออก หรือไล่ออก จะเสนอโทษต่ำกว่าปลดออกไม่ได้

แผนภูมิแสดงกระบวนการดำเนินการทางวินัยร้ายแรง

๔. การอุทธรณ์/ร้องทุกข์

๔.๑ การอุทธรณ์

การอุทธรณ์ หมายถึง การที่ผู้ถูกลงโทษทางวินัยร้องขอให้ผู้มีอำนาจหน้าที่ตามกฎหมายกำหนดไว้ให้ได้ยกเรื่องขึ้นพิจารณาใหม่ให้เป็นไปในทางที่เป็นคุณแก่ผู้ร้อง

กฎ ก.ค.ศ. ว่าด้วยการอุทธรณ์และการพิจารณาอุทธรณ์ พ.ศ. ๒๕๕๐ ได้วางหลักเกณฑ์และวิธีการ ดังนี้

๑. การอุทธรณ์และการพิจารณาอุทธรณ์คำสั่งลงโทษทางวินัย ให้อุทธรณ์ภายในสามสิบวันนับแต่วันที่ได้รับแจ้งคำสั่ง

๒. การอุทธรณ์คำสั่งลงโทษทางวินัย ให้อุทธรณ์ได้สำหรับตนเองเท่านั้น จะอุทธรณ์แทนผู้อื่นหรือมอบหมายให้ผู้อื่นอุทธรณ์แทนไม่ได้

๓. ผู้อุทธรณ์มีสิทธิขอตรวจหรือคัดรายงานการสอบสวนของคณะกรรมการสอบสวนหรือของผู้สอบสวนได้

๔. ผู้อุทธรณ์มีสิทธิคัดค้านอนุกรรมการหรือกรรมการผู้พิจารณาอุทธรณ์

๕. การอุทธรณ์คำสั่งลงโทษทางวินัยของข้าราชการครูและบุคลากรทางการศึกษาที่สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาให้ดำเนินการดังต่อไปนี้

๕.๑ การอุทธรณ์คำสั่งลงโทษปลดออกหรือไล่ออกจากราชการ ให้อุทธรณ์ต่อ ก.ค.ศ. และให้ ก.ค.ศ. เป็นผู้พิจารณา

๕.๒ การอุทธรณ์คำสั่งลงโทษภาคทัณฑ์ ตัดเงินเดือน หรือลดขั้นเงินเดือนของนายกรัฐมนตรีนายกรัฐมนตรีเจ้าสังกัด เลขาธิการคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน หรือคำสั่งของผู้บังคับบัญชา ซึ่งสั่งตามมติของ อ.ก.ค.ศ. เขตพื้นที่การศึกษา ให้อุทธรณ์ต่อ ก.ค.ศ. และให้ ก.ค.ศ. เป็นผู้พิจารณา

๕.๓ การอุทธรณ์คำสั่งลงโทษภาคทัณฑ์ ตัดเงินเดือน หรือลดขั้นเงินเดือนของผู้อำนวยการสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาหรือผู้อำนวยการสถานศึกษาให้อุทธรณ์ต่อ อ.ก.ค.ศ. เขตพื้นที่การศึกษา. และให้ อ.ก.ค.ศ. เขตพื้นที่การศึกษา เป็นผู้พิจารณา

๖. การอุทธรณ์ต่อ อ.ก.ค.ศ. เขตพื้นที่การศึกษาให้ทำหนังสืออุทธรณ์ถึงประธาน ต่อ อ.ก.ค.ศ. เขตพื้นที่การศึกษาหรือผู้อำนวยการสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา การอุทธรณ์ต่อ ก.ค.ศ. ให้ทำหนังสือถึงประธาน ก.ค.ศ. หรือเลขาธิการ ก.ค.ศ. และยื่นที่สำนักงาน ก.ค.ศ. การยื่นหรือส่งหนังสืออุทธรณ์ ผู้อุทธรณ์จะยื่นหรือส่งผ่านผู้บังคับบัญชาก็ได้ โดยให้ผู้บังคับบัญชานั้นส่งหนังสืออุทธรณ์ไปยังผู้อำนวยการสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาหรือแล้วแต่กรณี ภายในสามวันทำการ นับแต่วันที่ผู้บังคับบัญชาดังกล่าวได้รับหนังสืออุทธรณ์

๗. อุทธรณ์ที่จะรับไว้พิจารณาได้ต้องเป็นอุทธรณ์ที่ถูกต้องในสาระสำคัญและได้อุทธรณ์ภายในกำหนดเวลา ในกรณีที่ ต่อ อ.ก.ค.ศ. เขตพื้นที่การศึกษา หรือ ก ค ศ. มีมติไม่รับอุทธรณ์คำสั่งลงโทษไว้พิจารณาให้เป็นที่ยุติ และแจ้งมตินั้นพร้อมสิทธิในการฟ้องศาลปกครองให้ผู้อุทธรณ์ทราบเป็นหนังสือโดยเร็ว

๘. ผู้อุทธรณ์จะขอถอนอุทธรณ์ก่อน ต่อ อ.ก.ค.ศ. เขตพื้นที่การศึกษา หรือ ก.ค.ศ. แล้วแต่กรณีจะพิจารณาวินิจฉัยอุทธรณ์เสร็จสิ้นก็ได้ เมื่อได้ถอนอุทธรณ์แล้ว การพิจารณาอุทธรณ์ให้เป็นอันระงับ

๙. เมื่อ ต่อ อ.ก.ค.ศ. เขตพื้นที่การศึกษา หรือ ก.ค.ศ. ได้มีมติแล้วให้ผู้มีอำนาจตามมาตรา ๕๓ สั่งหรือปฏิบัติให้เป็นไปตามนั้น

๑๐. ในกรณีที่ผู้มีอำนาจตามมาตรา ๕๓ ได้สั่งตามมติแล้ว ผู้อุทธรณ์จะอุทธรณ์ต่อไปอีกมิได้ เว้นแต่ผู้มีอำนาจดังกล่าวสั่งเพิ่มโทษเป็นโทษปลดออกหรือไล่ออกจากราชการ หรือสั่งให้ออกจากราชการ ผู้อุทธรณ์มีสิทธิอุทธรณ์หรือร้องทุกข์ต่อ ก.ค.ศ.

๑๑. การพิจารณาวินิจฉัยอุทธรณ์คำสั่งลงโทษปลดออกหรือไล่ออกจากราชการในกรณีที่อุทธรณ์ต่อ ก.ค.ศ. เมื่อ ก.ค.ศ. มีมติเป็นประการใด ผู้อุทธรณ์จะอุทธรณ์หรือร้องทุกข์ต่อไปอีกมิได้ และให้แจ้งผู้อุทธรณ์ทราบ พร้อมทั้งแจ้งสิทธิฟ้องคดีต่อศาลปกครอง

ข้อสังเกต กรณีผู้อำนวยการสถานศึกษาได้ดำเนินการทางวินัยไม่ร้ายแรงแก่ข้าราชการครูและบุคลากรทางการศึกษาแล้ว เมื่อมีการรายงานการดำเนินการทางวินัยต่อผู้อำนวยการสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาแล้ว ผู้อำนวยการสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา ต้องรอให้พ้นระยะอุทธรณ์ก่อน เมื่อปรากฏว่าไม่มีการอุทธรณ์คำสั่งลงโทษ จึงจะสามารถตรวจสอบการดำเนินการทางวินัยของผู้อำนวยการสถานศึกษาได้ แต่หากมีการอุทธรณ์ ผู้อำนวยการสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาที่ได้รับรายงานจะไม่สามารถพิจารณารายงานการดำเนินการทางวินัยได้ เพราะตามข้อ ๖ วรรคสอง แห่งระเบียบ ก.ค.ศ. ว่าด้วยการรายงานการดำเนินการทางวินัย และการออกจากราชการของข้าราชการครูและบุคลากรทางการศึกษา พ.ศ. ๒๕๔๘ กำหนดไว้ว่าหากมีการอุทธรณ์ ให้ผู้บังคับบัญชา รายงานเสนอสำนวนให้ ต่อ อ.ก.ค.ศ.เขตพื้นที่การศึกษาหรือ อ.ก.ค.ศ. ที่ ก.ค.ศ.ตั้ง แล้วแต่กรณี พิจารณาและให้ถือว่าการพิจารณาอุทธรณ์เป็นการพิจารณารายงานการดำเนินทางวินัยด้วย

๑๒. เมื่อมีการอุทธรณ์มายังต่อ อ.ก.ค.ศ.เขตพื้นที่การศึกษา หรือ ก.ค.ศ. คณะกรรมการดังกล่าวต้องพิจารณาอุทธรณ์ภายใน ๙๐ วัน นับแต่วันที่ได้รับหนังสืออุทธรณ์ตามมาตรา ๑๒๒ แห่งพระราชบัญญัติข้าราชการครูและบุคลากรทางการศึกษา พ.ศ. ๒๕๔๗ และพระราชบัญญัติวิธีปฏิบัติราชการทางปกครอง พ.ศ.๒๕๓๙

แผนภูมิขั้นตอนการอุทธรณ์

ผู้อุทธรณ์
สังกัดเขตพื้นที่การศึกษา

ได้รับคำสั่งลงโทษทางวินัย

ยื่นอุทธรณ์คำสั่งลงโทษ ภายใน ๓๐ วัน นับแต่
วันที่ได้รับแจ้งคำสั่ง

โทษไม่ร้ายแรง
ภาคทัณฑ์
ตัดเงินเดือน
ลดเงินเดือน
- ผู้อำนวยการสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา (ผู้สั่ง)
- ผู้อำนวยการสถานศึกษา (ผู้สั่ง)

โทษไม่ร้ายแรง
ภาคทัณฑ์
ตัดเงินเดือน
ลดเงินเดือน
- นายกรัฐมนตรี (ผู้สั่ง)
- รัฐมนตรีเจ้าสังกัด (ผู้สั่ง)
- เลขาธิการ สพฐ. (ผู้สั่ง)
- คำสั่งของผู้บังคับบัญชาซึ่ง
สั่งการตามมติ อ.ก.ค.ศ.
เขตพื้นที่การศึกษา

โทษร้ายแรง
ปลดออกจากราชการ
ไล่ออกจากราชการ

อ.ก.ค.ศ.เขตพื้นที่การศึกษา
พิจารณา

แจ้งผู้มีอำนาจตามมาตรา
๕๓ สั่งหรือปฏิบัติตามมติ

แจ้งผู้อุทธรณ์ทราบ พร้อมสิทธิ
ฟ้องคดีต่อศาลปกครอง

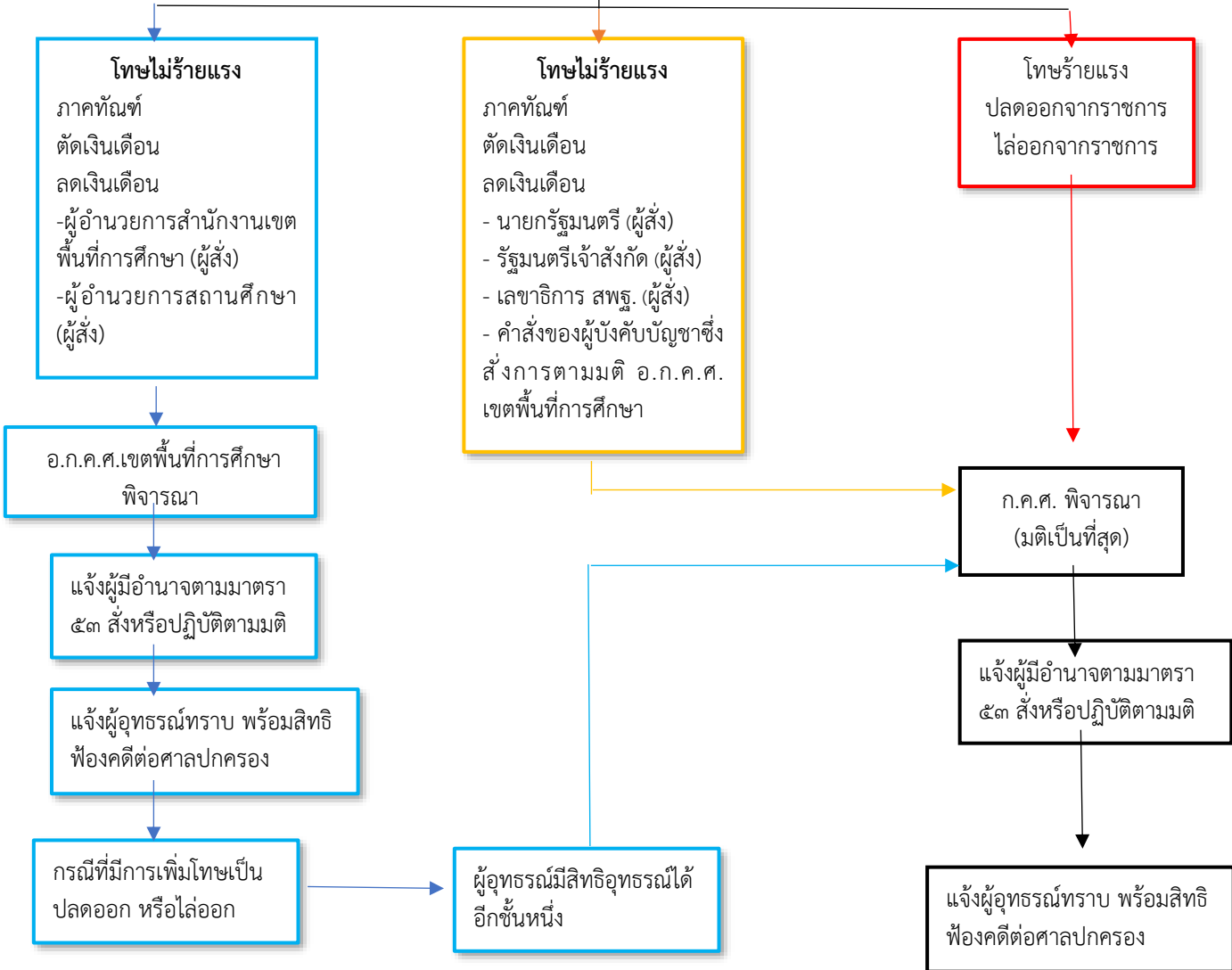
กรณีที่มีการเพิ่มโทษเป็น
ปลดออก หรือไล่ออก

ก.ค.ศ. พิจารณา
(มติเป็นที่สุด)

แจ้งผู้มีอำนาจตามมาตรา
๕๓ สั่งหรือปฏิบัติตามมติ

แจ้งผู้อุทธรณ์ทราบ พร้อมสิทธิ
ฟ้องคดีต่อศาลปกครอง

ผู้อุทธรณ์มีสิทธิอุทธรณ์ได้
อีกชั้นหนึ่ง

๔.๒. การร้องทุกข์

การร้องทุกข์ หมายถึง การที่ผู้ถูกระทบสิทธิหรือไม่ได้รับความเป็นธรรมจากคำสั่งของฝ่ายปกครองหรือคับข้องใจจากการกระทำของผู้บังคับบัญชา ข้าราชการครูและบุคลากรทางการศึกษา ชอบที่จะใช้สิทธิร้องทุกข์ขอความเป็นธรรม ขอให้เพิกถอนคำสั่ง หรือทบทวนการกระทำของฝ่ายปกครองหรือของผู้บังคับบัญชาตามพระราชบัญญัติระเบียบข้าราชการครูและบุคลากรทางการศึกษา พ.ศ. ๒๕๔๗ และแก้ไขเพิ่มเติม (ฉบับที่ ๒) พ.ศ. ๒๕๕๑ มาตรา ๑๒๒ และมาตรา ๑๒๓ บัญญัติให้ผู้ถูกสั่งให้ออกจากราชการมีสิทธิร้องทุกข์ต่อ ก.ค.ศ.และผู้ซึ่งเห็นว่าตนไม่ได้รับความเป็นธรรม หรือมีความคับข้องใจเนื่องจากการกระทำของผู้บังคับบัญชา หรือกรณีถูกตั้งกรรมการสอบสวนมีสิทธิร้องทุกข์ต่อ อ.ก.ค.ศ. เขตพื้นที่การศึกษา อ.ก.ค.ศ. ที่ ก.ค.ศ. ตั้ง หรือ ก.ค.ศ. แล้วแต่กรณี ภายใน ๓๐ วัน นับแต่วันที่รู้เหตุแห่งการร้องทุกข์ หรือในกรณีที่เห็นว่า อ.ก.ค.ศ. เขตพื้นที่การศึกษา หรือ อ.ก.ค.ศ. ที่ ก.ค.ศ. ตั้ง มิมีมติไม่ถูกต้องหรือไม่เป็นธรรม ให้ร้องทุกข์ต่อ ก.ค.ศ. มติ ก.ค.ศ. ถือเป็นที่สุดหลักเกณฑ์และวิธีการในการร้องทุกข์ตามกฎหมาย ก.ค.ศ. ว่าด้วยการร้องทุกข์และการพิจารณาเรื่องร้องทุกข์ พ.ศ. ๒๕๕๑

๑. ผู้มีสิทธิร้องทุกข์ ได้แก่ ข้าราชการครูและบุคลากรทางการศึกษา

๒. เหตุที่จะร้องทุกข์

๒.๑ ถูกสั่งให้ออกจากราชการ

๒.๒ ถูกสั่งพักราชการ

๒.๓ ถูกสั่งให้ออกจากราชการไว้ก่อน

๒.๔ ไม่ได้รับความเป็นธรรมหรือคับข้องใจจากการกระทำของผู้บังคับบัญชา

๒.๕ ถูกแต่งตั้งคณะกรรมการสอบสวนวินัย

๒.๖ คำสั่งผู้บังคับบัญชาซึ่งสั่งตาม มติ อ.ก.ค.ศ. เขตพื้นที่การศึกษา หรือ อ.ก.ค.ศ. ที่ ก.ค.ศ. ตั้งไม่ถูกต้องหรือไม่เป็นธรรม

๓. วิธีการร้องทุกข์

๓.๑ ให้ร้องทุกข์สำหรับตนเองเท่านั้น จะร้องทุกข์แทนผู้อื่นไม่ได้

๓.๒ ให้ร้องทุกข์เป็นหนังสือลงลายมือชื่อพร้อมที่อยู่ของผู้ร้องทุกข์ภายในสามสิบวันนับแต่วันที่ได้ทราบหรือควรทราบเหตุแห่งการร้องทุกข์ ยกเว้นกรณีไม่ได้รับความเป็นธรรมหรือคับข้องใจจากการกระทำของผู้บังคับบัญชา ผู้ร้องทุกข์อาจร้องทุกข์ด้วยวาจาเพื่อปรึกษาหรือแก้ข้อข้องใจต่อผู้บังคับบัญชาของตนก่อนก็ได้ แต่หากไม่พอใจจึงร้องทุกข์เป็นหนังสือต่อไป

๓.๓ หนังสือร้องทุกข์ต้องมีข้อเท็จจริงหรือข้อกฎหมายและเหตุผลในการร้องทุกข์ พร้อมทั้งคำขอแสดงความประสงค์

๓.๔ ผู้ร้องทุกข์มีสิทธิขอแถลงการณ์ด้วยวาจาต่อผู้มีอำนาจพิจารณาร้องทุกข์

๓.๕ การร้องทุกข์ตามข้อ ๒.๑, ๒.๒, ๒.๓ และ ๒.๖ ให้ร้องทุกข์ต่อ ก.ค.ศ. การร้องทุกข์ตามข้อ ๒.๔ และ ๒.๕ ให้ร้องทุกข์ต่อ อ.ก.ค.ศ.เขตพื้นที่การศึกษา อ.ก.ค.ศ. ที่ ก.ค.ศ. ตั้ง หรือ ก.ค.ศ. แล้วแต่กรณี

๓.๖ การยื่นหนังสือร้องทุกข์อาจยื่นด้วยตนเองหรือส่งทางไปรษณีย์ก็ได้โดยถือวันที่สำนักงานไปรษณีย์โทรเลขประทับตรารับที่ของเป็นวันที่ยื่นหนังสือร้องทุกข์

๔. เหตุแห่งการคัดค้านอนุกรรมการหรือกรรมการผู้พิจารณาเรื่องร้องทุกข์

๔.๑ เป็นผู้บังคับบัญชาผู้เป็นเหตุแห่งการร้องทุกข์

๔.๒ มีส่วนได้เสียในเรื่องที่ร้องทุกข์

๔.๓ มีสาเหตุโกรธเคืองผู้ร้องทุกข์

๔.๔ เป็นคู่สมรส บุพการี ผู้สืบสันดาน หรือพี่น้องร่วมบิดามารดา หรือร่วมบิดา หรือมารดากับผู้บังคับบัญชาผู้เป็นเหตุแห่งการร้องทุกข์

๕. การพิจารณาเรื่องทุกข์

๕.๑ การพิจารณาเบื้องต้น โดยพิจารณาว่าคำร้องทุกข์ชอบด้วยกฎหมายหรือไม่ เช่น ร้องทุกข์ภายในระยะเวลาที่กฎหมายกำหนดหรือไม่ ผู้ร้องทุกข์ได้ร้องทุกข์เพื่อตนเองหรือไม่ ผู้พิจารณาเรื่องทุกข์มีอำนาจ ในการพิจารณาหรือไม่ ฯลฯ

๕.๒ เมื่อพิจารณาตามข้อ ๕.๑ แล้วเห็นว่า ถ้าไม่เป็นไปตามหลักเกณฑ์ที่กำหนดก็ไม่รับพิจารณาหากเป็นไปตามหลักเกณฑ์ที่กำหนดไว้ ให้พิจารณาดำเนินการดังนี้

๕.๒.๑ ถ้าเห็นว่าคำสั่งถูกต้องเหมาะสมแล้วให้ยกคำร้องทุกข์

๕.๒.๒ ถ้าเห็นว่าไม่ถูกต้องเหมาะสมก็อาจเพิกถอนหรือแก้ไขเปลี่ยนแปลงได้

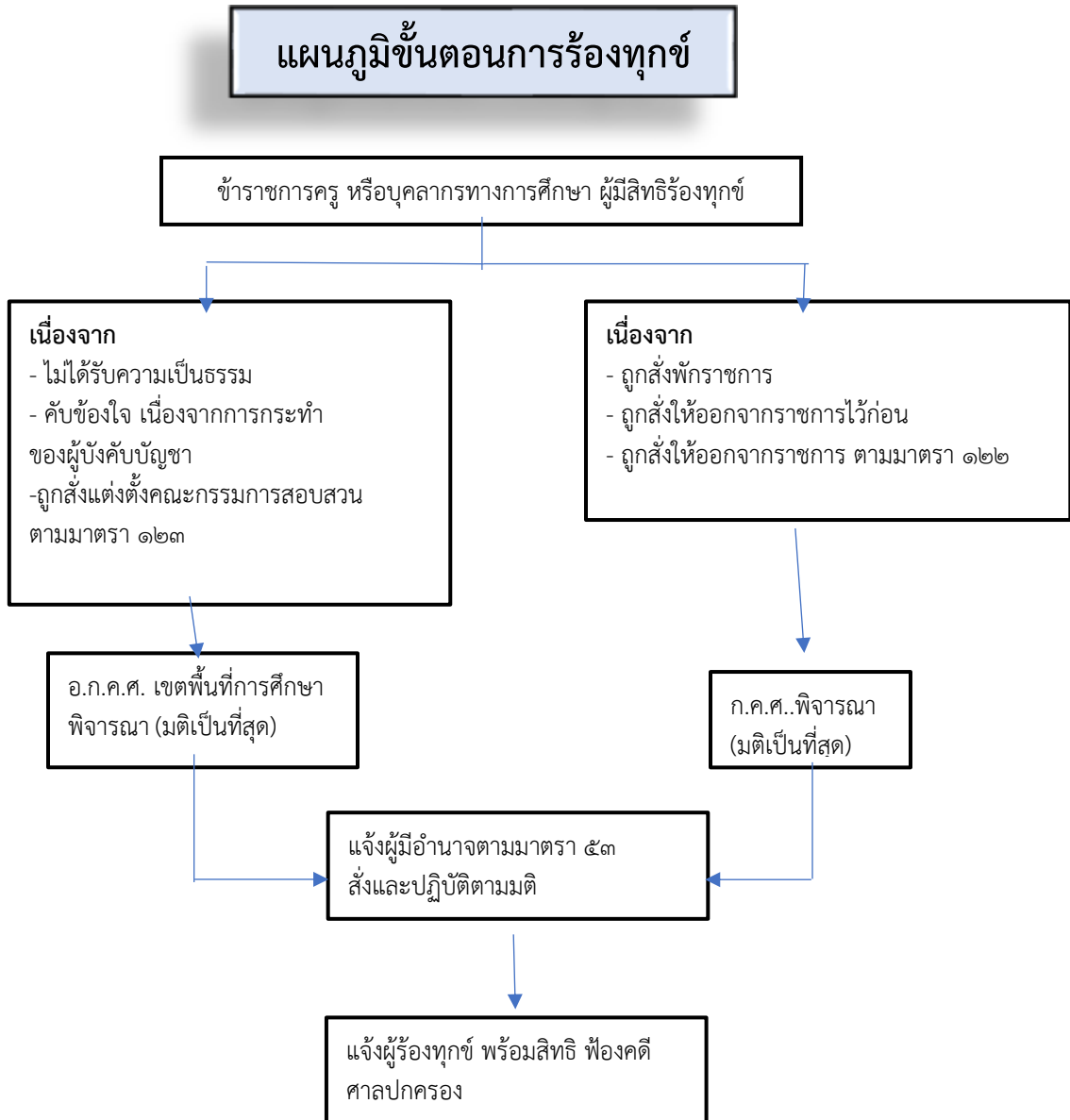
๕.๒.๓ เมื่อได้รับหนังสือร้องทุกข์ตามข้อ ๖ วรรคหนึ่งหรือวรรคสอง ให้สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาหรือส่วนราชการที่ทำหน้าที่เลขานุการของ อ.ก.ค.ศ. เขตพื้นที่การศึกษา หรือสำนักงาน ก.ค.ศ. แล้วแต่กรณี มีหนังสือแจ้งพร้อมทั้งส่งสำเนาหนังสือร้องทุกข์ให้ผู้บังคับบัญชาผู้เป็นเหตุแห่งการร้องทุกข์ทราบโดยเร็ว และให้ผู้บังคับบัญชาผู้เป็นเหตุแห่งการร้องทุกข์นั้นส่งเอกสารหรือหลักฐานที่เกี่ยวข้องโดยให้มีคำชี้แจงประกอบด้วย เพื่อประกอบการพิจารณาภายในเจ็ดวันทำการนับแต่วันได้รับหนังสือ

ในกรณีที่ ผู้บังคับบัญชาได้รับหนังสือร้องทุกข์ที่ได้ยื่นหรือส่งตามข้อ ๖ วรรคสาม ให้ผู้บังคับบัญชานั้น ส่งหนังสือร้องทุกข์พร้อมทั้งสำเนาต่อไปยังผู้บังคับบัญชาผู้เป็นเหตุแห่งการร้องทุกข์ภายในสามวันทำการนับแต่วันที่ได้รับหนังสือร้องทุกข์

เมื่อผู้บังคับบัญชาผู้เป็นเหตุแห่งการร้องทุกข์ได้รับหนังสือร้องทุกข์แล้ว หรือกรณีที่ผู้ร้องทุกข์ได้ยื่นหนังสือร้องทุกข์ผ่านผู้บังคับบัญชาผู้เป็นเหตุแห่งการร้องทุกข์โดยตรงตามข้อ ๖ วรรคสาม ให้ผู้บังคับบัญชาผู้เป็นเหตุแห่งการร้องทุกข์นั้นจัดส่งหนังสือร้องทุกข์พร้อมทั้งสำเนาและเอกสารหรือหลักฐานที่เกี่ยวข้อง โดยให้มีคำชี้แจงประกอบด้วย ไปยังประธาน อ.ก.ค.ศ. เขตพื้นที่การศึกษา หรือหัวหน้าส่วนราชการที่ทำหน้าที่เลขานุการของ อ.ก.ค.ศ. ที่ ก.ค.ศ. ตั้ง หรือประธาน ก. ค. ศ. แล้วแต่กรณี ภายในเจ็ดวันทำการนับแต่ได้รับหนังสือร้องทุกข์

๕.๒.๔ ถ้าเห็นว่าการดำเนินการไม่ถูกต้อง ก็อาจสั่งให้ดำเนินการให้ถูกต้อง

๕.๓ การพิจารณาวินิจฉัยเรื่องร้องทุกข์ ให้ อ.ก.ค.ศ. เขตพื้นที่การศึกษา หรือ ก.ค.ศ. พิจารณาวินิจฉัยเรื่องร้องทุกข์ให้แล้วเสร็จภายในสามสิบวันนับแต่วันที่ได้รับหนังสือร้องทุกข์และเอกสารหรือหลักฐาน แต่ถ้ามีความจำเป็นไม่อาจพิจารณาให้แล้วเสร็จ ภายในระยะเวลาดังกล่าว ให้ขยายระยะเวลาได้อีกไม่เกินสามสิบวันและให้บันทึกแสดงเหตุผลความจำเป็นที่ต้องขยายระยะเวลาไว้ด้วย ในกรณีที่การพิจารณายังไม่แล้วเสร็จให้ขยายเวลาพิจารณาได้อีกไม่เกินสามสิบวัน แต่ทั้งนี้ ให้พิจารณากำหนดมาตรการที่จะทำให้การพิจารณาแล้วเสร็จโดยเร็ว และบันทึกไว้เป็นหลักฐานในรายงานการประชุมตามกฎ ก.ค.ศ. ว่าด้วยการร้องทุกข์และการพิจารณาร้องทุกข์ พ.ศ. ๒๕๕๑

ภาคผนวก

ตัวอย่างเอกสารการดำเนินการสืบสวนข้อเท็จจริง

บันทึกข้อความ

ส่วนราชการ โรงเรียน/ สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษานครราชสีมา เขต ๖

ที่ ..... วันที่ .....

เรื่อง การแต่งตั้งคณะกรรมการสืบสวนข้อเท็จจริง

เรียน ผู้อำนวยการสถานศึกษา/ ผู้อำนวยการสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษานครราชสีมา เขต ๖

ด้วยมีหนังสือร้องเรียน / บัตรสนเท่ห์ กล่าวหา ..... (ระบุชื่อผู้ถูกกล่าวหา).....

ข้าราชการครูและบุคลากรทางการศึกษา / ลูกจ้างประจำ/พนักงานราชการ ตำแหน่ง/วิทยฐานะ
..... โรงเรียน ..... สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษา
นครราชสีมา เขต ๖ กรณี.....
(ระบุกรณีที่กล่าวหาโดยสรุป) .....

ปรากฏรายละเอียดตามหนังสือร้องเรียน/บัตรสนเท่ห์ดังแนบ

เจ้าหน้าที่ผู้ได้รับมอบหมาย/กลุ่มกฎหมายและคดี พิจารณาแล้วเห็นว่าหนังสือร้องเรียนบัตรสนเท่ห์ฉบับนี้ได้รายงานหลักฐาน กรณีแวดล้อมปรากฏชัดแจ้ง ตลอดจนอ้างพยานบุคคลที่สามารถนำ สืบข้อเท็จจริงได้ตามมติ ครม. ที่ นร ๐๒๐๖/ว ๒๑๘ ลงวันที่ ๒๘ ธันวาคม ๒๕๔๑ ควรรับพิจารณาดำเนินการและเพื่อให้ได้ข้อเท็จจริงในเรื่องดังกล่าว เห็นควรแต่งตั้งคณะกรรมการสืบสวนข้อเท็จจริง ประกอบด้วยบุคคลดังต่อไปนี้

๑. ....(ระบุชื่อตำแหน่ง).....ประธานกรรมการ

๒. ....(ระบุชื่อตำแหน่ง).....กรรมการ

๓. ....(ระบุชื่อตำแหน่ง).....กรรมการและเลขานุการ

จึงเรียนมาเพื่อโปรดพิจารณา หากเห็นชอบโปรดลงนามคำสั่งแต่งตั้งคณะกรรมการสืบสวน

ข้อเท็จจริง ดังแนบ

ลงชื่อ.....

ตำแหน่ง.....

คำสั่ง สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษานครราชสีมา เขต ๖ / โรงเรียน .....

ที่ ..... / .....

เรื่อง แต่งตั้งคณะกรรมการสืบสวนข้อเท็จจริง

.....
 ด้วย หนังสือร้องเรียน / บัตรสนเท่ห์ กล่าวหาว่า .....(ระบุชื่อผู้ถูกกล่าวหา).....
 ข้าราชการครูและบุคลากรทางการศึกษา / ลูกจ้าง/พนักงานราชการตำแหน่ง .....
 โรงเรียน ..... สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษา นครราชสีมา เขต ๖
 รับเงินในอันดับ .....ชั้น.....บาท.....
 มีพฤติกรรมไม่เหมาะสมเกี่ยวกับ.....

.....
 ฉะนั้น เพื่อให้ได้ข้อเท็จจริงและพยานหลักฐานเกี่ยวข้องกับเรื่องดังกล่าวประกอบการพิจารณา
 ดำเนินการจึงแต่งตั้งคณะกรรมการสืบสวนข้อเท็จจริง ประกอบด้วยบุคคลดังต่อไปนี้

๑. ....(ระบุชื่อตำแหน่ง).....ประธานกรรมการ
๒. ....(ระบุชื่อตำแหน่ง).....กรรมการ
๓. ....(ระบุชื่อตำแหน่ง).....กรรมการและเลขานุการ

ให้คณะกรรมการสืบสวนข้อเท็จจริง รับผิดชอบการให้แล้วเสร็จโดยเร็วและเสนอผลการสืบสวน
 ข้อเท็จจริงเพื่อประกอบการพิจารณาต่อไป

ทั้งนี้ ตั้งแต่บัดนี้เป็นต้นไป

สั่ง ณ วันที่.....เดือน .....พ.ศ. ....

ลงชื่อ .....

(ระบุชื่อผู้สั่งแต่งตั้ง)

ตำแหน่ง .....

-ตัวอย่าง-

แบบบันทึกการสืบสวนข้อเท็จจริง

ที่ .....

วัน .....

เรื่อง การสืบสวนข้อเท็จจริง

ข้าพเจ้า..... เกิดวันที่ ..... อายุ.....ปี
 สัญชาติ.....อยู่บ้านเลขที่.....หมู่ที่.....ตำบล.....อำเภอ.....
 จังหวัด.....อาชีพ.....หมายเลขโทรศัพท์.....

ขอให้ถ้อยคำต่อ

๑. ....ตำแหน่ง.....ประธานกรรมการ

๒. ....ตำแหน่ง.....กรรมการ

๓. ....ตำแหน่ง.....กรรมการและเลขานุการ

ด้วยความสัตย์จริง ดังนี้

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

(ลงชื่อ)

(ลงชื่อ)

(ลงชื่อ)

(ลงชื่อ)

ผู้ให้ถ้อยคำ

ประธานกรรมการ

กรรมการ

กรรมการและเลขานุการ

-ตัวอย่าง-

รายงานการสืบสวนข้อเท็จจริง

ที่ .....
วันที่.....

เรื่อง การสืบสวนข้อเท็จจริง

เรียน ผู้อำนวยการสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษานครราชสีมา เขต ๖ / ผู้อำนวยการโรงเรียน .....

ตามที่ สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษานครราชสีมา เขต ๖/ โรงเรียน ..... ได้มีคำสั่งแต่งตั้งคณะกรรมการสืบสวน ข้อเท็จจริง ตามคำสั่งที่ ...../..... สั่ง ณ วันที่ ..... เพื่อสืบสวนข้อเท็จจริง กรณี .....(ชื่อผู้ถูกกล่าวหา).....ข้าราชการครูและบุคลากรทางการศึกษา/ ลูกจ้างประจำ/พนักงานราชการ ..... ถูกร้องเรียนกล่าวหาว่า ..... (ระบุเรื่องที่กล่าวหา ถ้าหากมีหลายเรื่องให้ระบุทุกเรื่องตามคำสั่งแต่งตั้งคณะกรรมการสืบสวน) นั้น

บัดนี้ คณะกรรมการสืบสวนข้อเท็จจริง ได้ดำเนินการสืบสวนข้อเท็จจริงเสร็จเรียบร้อยแล้วจึงขอเสนอรายงานการสืบสวนข้อเท็จจริงมาพร้อมสำนวน เพื่อโปรดพิจารณา ดังนี้

๑. มูลกรณีเรื่องนี้ ปรากฏขึ้นสืบเนื่องจาก .....(มีผู้ร้องเรียนหรือมีผู้รายงานว่าอย่างไร).....

๒. คณะกรรมการสืบสวนข้อเท็จจริง ได้รวบรวมพยานหลักฐานที่เกี่ยวข้อง โดยตรวจสอบพยานเอกสาร และสอบพยานบุคคล จำนวน ..... ราย สรุปข้อเท็จจริงได้ว่า .....
(สรุปข้อเท็จจริงที่เกิดขึ้นตามที่ได้จากการสืบข้อเท็จจริง).....

๓. การพิจารณาและความเห็น

คณะกรรมการสืบสวนข้อเท็จจริง ได้ประชุมพิจารณา .....

.....พฤติการณ์ของ
.....มีมูลที่ควรกล่าวหาว่ากระทำผิดวินัยอย่างร้ายแรง/ไม่ร้ายแรง หรือควรยุติเรื่อง
คณะกรรมการสืบสวนข้อเท็จจริง ขอเสนอสำนวนการสืบสวนข้อเท็จจริงมาเพื่อโปรดพิจารณาดำเนินการต่อไป

(ลงชื่อ) .....ประธานกรรมการ

( )

(ลงชื่อ) .....กรรมการ

( )

(ลงชื่อ) ..... กรรมการและเลขานุการ

( )

ตัวอย่างเอกสารการดำเนินการทางวินัย

(สอบสวนวินัย)

บันทึกข้อความ

ส่วนราชการ กลุ่มกฎหมายและคดี สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษา นครราชสีมา เขต ๖ /โรงเรียน
ที่ ..... วันที่ .....

เรื่อง วินัยข้าราชการครูและบุคลากรทางการศึกษา

เรียน ผู้อำนวยการสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษา นครราชสีมา เขต ๖ /ผู้อำนวยการโรงเรียน....

ด้วยคณะกรรมการสืบสวนข้อเท็จจริง ตามคำสั่งสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษา นครราชสีมา เขต ๖/โรงเรียน..... ที่ ...../.....ลงวันที่..... เพื่อสืบสวนข้อเท็จจริงกรณีร้องเรียนกล่าวหา นาย/นาง/นางสาว .....ข้าราชการครู โรงเรียน.....ตำแหน่ง/วิทยฐานะ.....สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษา นครราชสีมา เขต ๖ ได้ดำเนินการสืบสวนข้อเท็จจริงเสร็จสิ้นแล้วและได้รายงานมาเพื่อโปรดพิจารณารายละเอียดปรากฏตามสำนวนสืบสวนข้อเท็จจริงดังแนบ .....

สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษา นครราชสีมา เขต ๖/โรงเรียน..... ได้ตรวจพิจารณาแล้ว มีความเห็นดังต่อไปนี้

การตรวจสอบข้อกฎหมาย

สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษา นครราชสีมา เขต ๖/โรงเรียน..... ได้มีคำสั่งแต่งตั้งคณะกรรมการสืบสวนข้อเท็จจริงตามคำสั่ง ..... ลงวันที่ .....การดำเนินการสืบสวนขอด้วยกฎหมาย

การตรวจสอบข้อเท็จจริง

มูลกรณีเรื่องนี้เกิดขึ้นสืบเนื่องจาก.....

สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษา นครราชสีมา เขต ๖/โรงเรียน..... จึงได้แต่งตั้งคณะกรรมการสืบสวนข้อเท็จจริงดังกล่าวขึ้น

ผลการสืบสวน

ข้อเท็จจริงรับฟังได้ว่า.....

การพิจารณาและความเห็น

ความเห็นของคณะกรรมการสืบสวน คณะกรรมการสืบสวนพิจารณาแล้วเห็นว่า

เป็นกรณีมีมูลที่ควรกล่าวหาว่า กระทบความผิตวินัยอย่างร้ายแรง/ไม่ร้ายแรง สมควรแต่งตั้ง
คณะกรรมการสอบสวนวินัยอย่างร้ายแรง/ไม่ร้ายแรง โดยคณะกรรมการสอบสวน ประกอบด้วยบุคคลดังต่อไปนี้

๑. ....ตำแหน่ง.....ประธานกรรมการ
๒. ....ตำแหน่ง.....กรรมการ
๓. ....ตำแหน่ง.....กรรมการและเลขานุการ

จึงเรียนมาเพื่อพิจารณา หากเห็นชอบโปรด

๑. ลงนามในคำสั่งแต่งตั้งคณะกรรมการสอบสวน
๒. หนังสือแจ้งผู้ถูกกล่าวหาและคณะกรรมการสอบสวน

ลงชื่อ.....

ตำแหน่ง.....

-ตัวอย่าง-

แบบ สว.๑

คำสั่งสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษานครราชสีมา เขต ๖/โรงเรียน
ที่...../.....

เรื่อง แต่งตั้งคณะกรรมการสอบสวนวินัยไม่ร้ายแรง/อย่างร้ายแรง

ด้วย.....ข้าราชการครูและบุคลากรทางการศึกษา
ตำแหน่ง .....โรงเรียน.....สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษา
นครราชสีมา เขต ๖ ตำแหน่งเลขที่ ..... รับเงินเดือน ..... มีกรณี ถูกกล่าวหาว่า
กระทำผิดวินัยไม่ร้ายแรง/อย่างร้ายแรง เรื่อง.....

อาศัยอำนาจตามความในมาตรา ๙๘ แห่งพระราชบัญญัติระเบียบข้าราชการครูและบุคลากร
ทางการศึกษา พ.ศ.๒๕๔๗ และที่แก้ไขเพิ่มเติม จึงแต่งตั้งคณะกรรมการสอบสวนผู้ถูกกล่าวหาในเรื่องดังกล่าว
ประกอบด้วยบุคคลดังต่อไปนี้

๑. ....(ระบุชื่อและตำแหน่ง/วิทยฐานะ)..... ประธานกรรมการ

๒. ....(ระบุชื่อและตำแหน่ง/วิทยฐานะ)..... กรรมการ

๓. ....(ระบุชื่อและตำแหน่ง/วิทยฐานะ)..... กรรมการและเลขานุการ

ทั้งนี้ ให้คณะกรรมการสอบสวนดำเนินการสอบสวนพิจารณาตามหลักเกณฑ์และวิธีการ
ที่กำหนดใน กฎ ก.ค.ศ.ว่าด้วยการสอบสวนพิจารณาพ.ศ.๒๕๕๐ ให้แล้วเสร็จโดยเร็วแล้วเสนอสำนวน
การสอบสวนมาเพื่อพิจารณาดำเนินการต่อไป

ในการสอบสวนถ้าคณะกรรมการสอบสวนเห็นว่ากรณีมีมูลว่าผู้ถูกกล่าวหากระทำผิดวินัย ในเรื่อง
อื่นนอกจากที่ระบุไว้ในคำสั่งนี้ หรือกรณีที่สอบสวนพาดพิงไปถึงข้าราชการครูและบุคลากรทางการศึกษาผู้อื่นและ
คณะกรรมการสอบสวนพิจารณาในเบื้องต้นแล้วเห็นว่าข้าราชการครูและบุคลากรทางการศึกษาผู้นั้นมีส่วนกระทำ
การในเรื่องที่สอบสวนนั้นอยู่ด้วย ให้ประธานกรรมการรายงานมาโดยเร็ว

อนึ่ง ถ้าผู้ถูกกล่าวหาประสงค์จะร้องทุกข์คำสั่งนี้ ให้ร้องทุกข์ต่อ อ.ก.ค.ศ. เขตพื้นที่การศึกษา
นครราชสีมา เขต ๖ ภายในสามสิบวันนับแต่วันที่ได้รับแจ้งคำสั่ง

สั่ง ณ วันที่.....เดือน.....พ.ศ.....

.....ผู้สั่ง
(.....)

ตำแหน่ง/วิทยฐานะ .....

-ตัวอย่าง-

ที่ ศธ ๐๔๐๖๗/

สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษา
นครราชสีมา เขต ๖ ถนนทางหลวง ๒๐๒
ตำบลด่านช้าง อำเภอบัวใหญ่
จังหวัดนครราชสีมา ๓๐๑๒๐

วันที่ ..... เดือน..... พ.ศ. ....

เรื่อง การสั่งแต่งตั้งคณะกรรมการสอบสวนข้าราชการที่ถูกกล่าวหาว่ากระทำผิดวินัยอย่างร้ายแรง

เรียน ประธานกรรมการสอบสวน (นาย/นาง/นางสาว.....)

สิ่งที่ส่งมาด้วย	๑. คำสั่งแต่งตั้งคณะกรรมการสอบสวน	จำนวน	แผ่น
	๒. เอกสารหลักฐานประกอบการสอบสวน	จำนวน	แผ่น

ด้วย สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษา นครราชสีมา เขต ๖ ได้สั่งแต่งตั้งท่านเป็นประธานกรรมการสอบสวนข้าราชการครูที่ถูกกล่าวหาว่ากระทำผิดวินัยไม่ร้ายแรง รายละเอียดปรากฏในคำสั่งสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษา นครราชสีมา เขต ๖ ที่...../..... ลงวันที่..... ที่ส่งมาพร้อมนี้ และในการสอบสวนนี้ คณะกรรมการสอบสวนจะต้องดำเนินการสอบสวนตามกฎหมาย ก.ค.ศ. ว่าด้วยการสอบสวนพิจารณา พ.ศ.๒๕๕๐ ตามขั้นตอนการปฏิบัติและสาระสำคัญที่ควรทราบ ดังนี้

๑. ในการสอบสวนครั้งแรกให้คณะกรรมการสอบสวนดำเนินการ ดังนี้

๑.๑ เรียกผู้ถูกกล่าวหาามาเพื่อแจ้งและอธิบายข้อกล่าวหาให้ปรากฏตามเรื่องที่ถูกกล่าวหาให้ทราบ โดยแจ้งให้ทราบด้วยว่าข้อกล่าวหาที่ปรากฏตามเรื่องที่ถูกกล่าวหา รวมทั้งแจ้งให้ทราบด้วยว่าในการสอบสวนนี้ ผู้ถูกกล่าวหาามีสิทธิที่จะได้รับแจ้งสรุปพยานหลักฐาน มาสืบแก้ข้อกล่าวหาได้ด้วย

๑.๒ ถามผู้ถูกกล่าวหาว่าได้กระทำผิดหรือไม่ อย่างไร

๒. ถามผู้ถูกกล่าวหาในครั้งแรก ถ้าผู้ถูกกล่าวหาให้การปฏิเสธหรือให้การรับสารภาพก่อน แต่คณะกรรมการสอบสวนเห็นสมควรที่จะได้ทราบข้อเท็จจริงและพฤติการณ์อันเกี่ยวกับเรื่องที่สอบสวนนั้น โดยละเอียดให้คณะกรรมการสอบสวนรวบรวมพยานหลักฐานที่สนับสนุนข้อกล่าวหาทั้งหมดเสียก่อน แล้วสรุปพยานหลักฐานเท่าที่มีให้ผู้ถูกกล่าวหาทราบ โดยระบุวัน เวลา สถานที่ ลักษณะการกระทำเท่าที่ปรากฏอันเป็นการสนับสนุนข้อกล่าวหา สำหรับพยานบุคคลจะระบุหรือไม่ระบุชื่อก็ได้ ถ้าไม่แจ้งสรุปพยานหลักฐานให้ผู้ถูกกล่าวหา และให้โอกาสผู้ถูกกล่าวหาที่จะให้ถ้อยคำชี้แจงแก้ข้อกล่าวหา ตลอด (ทราบ จำนวนการสอบสวนจะรับฟังไม่ได้จนนำพยานหลักฐานมาสืบแก้ข้อกล่าวหาได้ภายในเวลาอันสมควร

๓. การสอบสวนครั้งที่สอง เป็นการสอบสวนเพื่อรับฟังการนำสืบแก้ข้อกล่าวหาของผู้ถูกกล่าวหา หลังจากที่คณะกรรมการสอบสวนสรุปพยานหลักฐานที่สนับสนุนข้อกล่าวหาให้ผู้ถูกกล่าวหาทราบแล้ว

๔. คณะกรรมการสอบสวนต้องทำการสอบพยานหลักฐานที่เกี่ยวข้องกับเรื่องที่กล่าวหาเท่าที่มี ภายในหกสิบวัน นับแต่วันที่ประธานกรรมการได้แจ้งและอธิบายข้อกล่าวหาให้ผู้ถูกกล่าวหาแล้วเสร็จและ คณะกรรมการสอบสวนต้องรวบรวมพยานหลักฐานของผู้ถูกกล่าวหาให้แล้วเสร็จภายในหกสิบวันตั้งแต่วันที่ได้แจ้ง ข้อกล่าวหาและสรุปพยานหลักฐานที่สนับสนุนข้อกล่าวหาให้ผู้ถูกกล่าวหาทราบถ้ามีความจำเป็นซึ่งจะดำเนินการ ให้แล้วเสร็จภายในกำหนดเวลาดังกล่าวไม่ได้ ให้คณะกรรมการสอบสวนรายงานเหตุที่ทำให้การสอบสวนไม่แล้ว เสร็จต่อ ผู้สั่งแต่งตั้งคณะกรรมการสอบสวน เพื่อขอขยายระยะเวลาการสอบสวน

อนึ่ง ถ้าคณะกรรมการสอบสวนดำเนินการสอบสวนไม่แล้วเสร็จภายในเก้าสิบวันให้ประธาน กรรมการรายงานเหตุให้ผู้สั่งแต่งตั้งคณะกรรมการสอบสวนทราบเพื่อดำเนินการต่อไป

๕. คณะกรรมการสอบสวนมีสิทธิได้รับเงินค่าสมนาคุณตามระเบียบการจ่ายเงินสมนาคุณ กรรมการสอบสวนวินัยข้าราชการ พ.ศ.๒๕๓๕

๖. เมื่อดำเนินการสอบสวนเสร็จสิ้น ให้รายงานผลการสอบสวนต่อผู้สั่งแต่งตั้งคณะกรรมการ สอบสวนเพื่อพิจารณาต่อไป

จึงเรียนมาเพื่อทราบและดำเนินการ

ขอแสดงความนับถือ

งาน/กลุ่มงาน.....

โทร.....

-ตัวอย่าง-

ที่ ศธ ๐๔๐๖๗/

สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษา
นครราชสีมา เขต ๖ ถนนทางหลวง ๒๐๒
ตำบลด่านช้าง อำเภอบัวใหญ่
จังหวัดนครราชสีมา ๓๐๑๒๐

วันที่ ..... เดือน..... พ.ศ. ....

เรื่อง แต่งตั้งคณะกรรมการสอบสวน

เรียน กรรมการสอบสวน / กรรมการสอบสวนและเลขานุการ (นาย/นาง/นางสาว)

สิ่งที่ส่งมาด้วย ๑. คำสั่งแต่งตั้งคณะกรรมการสอบสวน จำนวน ๑ แผ่น

ด้วย สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาชลบุรีเขต ๑ ได้สั่งแต่งตั้งท่าน เป็นคณะกรรมการ
สอบสวนข้าราชการที่ถูกกล่าวหาว่ากระทำผิดวินัย ปรากฏรายละเอียดตามคำสั่งที่ส่งมาพร้อมนี้และในการ
สอบสวนนี้ คณะกรรมการจะต้องดำเนินการสอบสวนตามกฎหมาย ก.ค.ศ ว่าด้วยการพิจารณาสอบสวน พ.ศ. ๒๕๕๐

จึงเรียนมาเพื่อทราบและดำเนินการ

ขอแสดงความนับถือ

งาน/กลุ่มงาน.....

โทร.....

-ตัวอย่าง-

ที่ ศธ ๐๔๐๖๗/

สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษา
นครราชสีมา เขต ๖ ถนนทางหลวง ๒๐๒
ตำบลด่านช้าง อำเภอบัวใหญ่
จังหวัดนครราชสีมา ๓๐๑๒๐

วันที่ ..... เดือน..... พ.ศ. ....

เรื่อง แต่งตั้งคณะกรรมการสอบสวนความผิดวินัยอย่างร้ายแรง/ไม่ร้ายแรง

เรียน ..... ผู้ถูกกล่าวหา

สิ่งที่ส่งมาด้วย ๑. คำสั่งแต่งตั้งคณะกรรมการสอบสวน จำนวน ๑ แผ่น

ด้วย สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษานครราชสีมา เขต ๖ ได้มีคำสั่งแต่งตั้ง
คณะกรรมการขึ้นทำการสอบสวนความผิดทางวินัยไม่ร้ายแรงท่าน ปรากฏรายละเอียดตามคำสั่งที่ส่งมาพร้อมนี้
ในฐานะที่ท่านเป็นผู้ถูกกล่าวหาที่จะต้องถูกสอบสวนทางวินัย จึงควรทราบแนวปฏิบัติ
พอสังเขปดังนี้

๑. เมื่อท่านได้รับหนังสือฉบับนี้พร้อมคำสั่งแล้ว ให้ท่านลงลายมือชื่อและวันที่รับทราบไว้
เป็นหลักฐานในคำสั่งฉบับหนึ่ง แล้วจัดส่งหลักฐานการรับทราบคำสั่งดังกล่าวกลับไปยังสำนักงานเขตพื้นที่
การศึกษาประถมศึกษานครราชสีมา เขต ๖ โดยเร็ว หากท่านไม่ยินยอมดำเนินการดังกล่าว เมื่อพ้น ๑๕ วันนับแต่
วันที่ส่งคำสั่งดังกล่าวสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษานครราชสีมา เขต ๖ จะถือว่าท่านได้รับทราบคำสั่ง
แต่งตั้งคณะกรรมการ สอบสวนแล้ว

๒. เมื่อท่านทราบคำสั่งแต่งตั้งคณะกรรมการสอบสวนแล้ว หากปรากฏว่าผู้สั่งแต่งตั้ง
คณะกรรมการการสอบสวน ประธานกรรมการ กรรมการ กรรมการและเลขานุการ ซึ่งมีเหตุจะทำให้การสอบสวน
ไม่ได้ความจริงและยุติธรรมอย่างใดอย่างหนึ่งที่กำหนดไว้ในกฎ กว่าด้วยการสอบสวน พ.ศ.ค.จ.รณฯ พ.ศ.๒๕๕๐
ข้อ ๘ และข้อ ๙ ท่านมีสิทธิคัดค้านผู้สั่งแต่งตั้งคณะกรรมการการสอบสวน ผู้ได้รับแต่งตั้งเป็นกรรมการสอบสวน
ถ้าผู้นั้นมีเหตุอย่างหนึ่งอย่างใดต่อไปนี้ คือ

๒.๑ รู้เหตุการณ์ในขณะกระทำการในเรื่องที่กล่าวหา

๒.๒ มีประโยชน์ได้เสียในเรื่องที่สอบสวน

๒.๓ มีสาเหตุโกรธเคืองกับผู้ถูกกล่าวหา

๒.๔ เป็นผู้กล่าวหาหรือเป็นคู่หมั้น คู่สมรส บุพการี ผู้สืบสันดาน หรือพี่น้องร่วมบิดา มารดา หรือ ร่วมบิดา หรือมารดา ลูกพี่ลูกน้องนับได้เพียงภายในสามชั้นหรือเป็นญาติเกี่ยวพันทางแต่งงานนับได้เพียงสองชั้นของผู้ถูกกล่าวหา

๒.๕ เป็นเจ้าหน้าที่หรือลูกหนี้ของผู้กล่าวหา

๒.๖ มีเหตุอื่นซึ่งน่าเชื่ออย่างยิ่งว่าจะทำให้การสอบสวนเสียความเป็นธรรมหรือไม่ เป็นกลาง

การคัดค้าน ให้ท่านทำเป็นหนังสือยื่นต่อผู้แต่งตั้งคณะกรรมการสอบสวนภายใน ๗ วัน นับแต่วันรับทราบคำสั่งแต่งตั้งคณะกรรมการสอบสวน หรือวันทราบสาเหตุแห่งการคัดค้าน โดยแสดงข้อเท็จจริงและข้อกฎหมายที่เป็นเหตุแห่งการคัดค้านไว้ในหนังสือคัดค้านด้วยว่าจะทำให้การสอบสวนไม่ได้ความจริงและความยุติธรรมอย่างไร

๓. คณะกรรมการสอบสวนจะดำเนินการสอบสวนท่านเป็น ๒ ระยะ คือ ในการสอบสวนระยะแรกคณะกรรมการสอบสวนจะเรียกท่านมาเพื่อแจ้งและอธิบายข้อกล่าวหาที่ปรากฏตามเรื่องที่กำลังกล่าวหาให้ทราบ รวมทั้งแจ้งให้ทราบด้วยว่าในการสอบสวนนี้ท่านมีสิทธิที่จะได้รับแจ้งสรุปพยานหลักฐานที่สนับสนุนข้อกล่าวหาและมีสิทธิ ที่จะให้ถ้อยคำหรือชี้แจงแก้ข้อกล่าวหาตลอดจนอ้างพยานหลักฐานหรือนำพยานหลักฐาน มาสืบแก้ข้อกล่าวหาได้ และคณะกรรมการสอบสวนจะถามท่านว่าได้กระทำผิดหรือไม่ อย่างไร ส่วนการสอบสวนระยะที่ ๒ เป็นการสอบสวนเพื่อรับฟังการนำสืบแก้ข้อกล่าวหาของท่าน หลังจากที่คณะกรรมการสอบสวนสรุปพยานหลักฐานที่สนับสนุนข้อกล่าวหาให้ท่านทราบแล้ว

๔. เมื่อคณะกรรมการดำเนินการสอบสวนสรุปสำนวนเสร็จ ปรากฏว่าท่านมีความผิดทางวินัยและท่านถูกลงโทษ หากท่านต้องการอุทธรณ์ท่านจะใช้สิทธิต่อผู้มีอำนาจพิจารณาตามนัยมาตรา ๑๒๑ และมาตรา ๑๒๒ แห่งพระราชบัญญัติระเบียบข้าราชการครูและบุคลากรทางการศึกษา พ.ศ.๒๕๔๗ ดังนี้

๔.๑ ถ้าเป็นโทษทางวินัยไม่ร้ายแรง คือโทษลดขั้นเงินเดือน ตัดเงินเดือน ภาคทัณฑ์ ต้องยื่นอุทธรณ์ต่อ อ.ก.ค.ศ. เขตพื้นที่การศึกษา ภายใน ๓๐ วัน นับแต่วันทราบคำสั่งลงโทษตามนัยมาตรา ๑๒๑ แห่งพระราชบัญญัติระเบียบข้าราชการครูและบุคลากรทางการศึกษา พ.ศ. ๒๕๔๗

๔.๒ ถ้าเป็นโทษทางวินัยอย่างร้ายแรง คือ ไล่ออก ปลดออกจากราชการ ต้องยื่นอุทธรณ์ต่อ อ.ก.ค.ศ. เขตพื้นที่การศึกษาภายใน ๓๐ วัน นับแต่วันทราบคำสั่งลงโทษตามนัยมาตรา ๑๒๒ แห่งพระราชบัญญัติระเบียบข้าราชการครูและบุคลากรทางการศึกษา พ.ศ.๒๕๔๗

๔.๓ เพื่อประโยชน์ในการอุทธรณ์ของท่าน ท่านอาจขอตรวจหรือคัดรายงานการสอบสวนของคณะกรรมการสอบสวนได้ ส่วนบันทึกถ้อยคำพยานบุคคลหรือเอกสารอื่นให้อยู่ในดุลยพินิจของผู้สั่งลงโทษจะอนุญาตหรือไม่ก็ได้

๕. หากท่านไม่ใช้สิทธิอุทธรณ์ ท่านจะใช้สิทธิอื่นนอกเหนือจากนี้ไม่ได้ไม่ว่ากรณีใดๆ

๖. เมื่อท่านได้รับหนังสือแล้วให้ลงลายมือชื่อรับทราบคำสั่งแต่งตั้งคณะกรรมการสอบสวนและส่งหลักฐานการรับทราบคำสั่ง จำนวน ๑ ฉบับ ให้สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษา นครราชสีมา เขต ๖ โดยด่วนด้วย

จึงเรียนมาเพื่อทราบและดำเนินการ

ขอแสดงความนับถือ

-ตัวอย่าง-

แบบ สว.๒

บันทึกการแจ้งและรับทราบข้อกล่าวหาตามข้อ ๒๓

เรื่อง การสอบสวน..... ซึ่งถูกกล่าวหาว่ากระทำผิดวินัยไม่ร้ายแรง/อย่างร้ายแรง

.....

วันที่.....เดือน.....พ.ศ. ....

คณะกรรมการสอบสวน ตามคำสั่งสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษานครราชสีมา เขต ๖
ที่ ..... /..... เรื่อง แต่งตั้งคณะกรรมการสอบสวน ลงวันที่ ..... เดือน ..... พ.ศ. ....
ได้แจ้งและอธิบาย ข้อกล่าวหาให้..... ผู้ถูกกล่าวหาทราบ ดังนี้
(อธิบายข้อกล่าวหา) .....

.....
.....

ทั้งนี้ คณะกรรมการสอบสวนได้แจ้งให้ผู้ถูกกล่าวหาทราบแล้วว่า ในการสอบสวนนี้
ผู้ถูกกล่าวหาจะมีสิทธิและหน้าที่ตามข้อ๑๘ รวมทั้งสิทธิที่จะได้รับแจ้งสรุปพยานหลักฐานที่สนับสนุนข้อกล่าวหาและ
มีสิทธิที่จะให้ถ้อยคำหรือชี้แจงแก้ข้อกล่าวหาตลอดจนอ้างพยานหลักฐานหรือ นำพยานหลักฐานมาสืบ แก้ข้อ
กล่าวหาได้ด้วย

(ลงชื่อ) .....ประธานกรรมการ

( )

(ลงชื่อ) .....กรรมการ

( )

(ลงชื่อ) ..... กรรมการและเลขานุการ

( )

ข้าพเจ้า .....ได้ทราบข้อกล่าวหาและได้บันทึกนี้ ๑ ฉบับไว้แล้ว
เมื่อวันที่ .....

ผู้ถูกกล่าวหา.....(ลงชื่อ)

(.....)

-ตัวอย่าง-

ส.ว.๓

**บันทึกการแจ้งและรับทราบข้อกล่าวหาและสรุปพยานหลักฐาน
ที่สนับสนุนข้อกล่าวหาตามข้อ ๒๔**

เรื่อง การสอบสวน (ชื่อผู้ถูกกล่าวหา) .....ซึ่งถูกกล่าวหาว่ากระทำความผิดวินัยไม่ร้ายแรง/อย่างร้ายแรง

วันที่..... เดือน..... พ.ศ. ....

ตามที่คณะกรรมการสอบสวนตามคำสั่งสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษานครราชสีมา เขต ๖ ที่ ...../ ..... เรื่อง แต่งตั้งคณะกรรมการสอบสวน ลงวันที่ ..... เดือน.....พ.ศ. .... ได้แจ้งข้อกล่าวหา ให้ (ชื่อผู้ถูกกล่าวหา)..... ผู้ถูกกล่าวหาทราบตามบันทึกการแจ้งและรับทราบตามข้อ ๒๓ ลงวันที่ ..... เดือน .....พ.ศ. .... นั้น

บัดนี้ คณะกรรมการสอบสวนได้รวบรวมพยานหลักฐานที่เกี่ยวข้องกับข้อกล่าวหาเสร็จแล้ว จึงแจ้งข้อกล่าวหาและสรุปพยานหลักฐานที่สนับสนุนข้อกล่าวหาผู้ถูกกล่าวหาทราบ ดังนี้

๑. ข้อกล่าวหา ..... (ข้อกล่าวหาซึ่งปรากฏตามพยานหลักฐานว่าเป็นกรณีใดเป็น ความผิดวินัยตามมาตราใด).....

๒. สรุปพยานหลักฐานที่สนับสนุนข้อกล่าวหา .....

..... (สรุปพยานหลักฐานที่สนับสนุนข้อกล่าวหาเท่าที่มีให้ทราบโดยระบุวัน เวลา สถานที่ และการกระทำที่มีลักษณะเป็นการสนับสนุนข้อกล่าวหา) .....

(ลงชื่อ) .....ประธานกรรมการ

( )

(ลงชื่อ) .....กรรมการ

( )

(ลงชื่อ) ..... กรรมการและเลขานุการ

( )

ข้าพเจ้า (ชื่อผู้ถูกกล่าวหา)..... ได้รับทราบข้อกล่าวหาและสรุป พยานหลักฐานที่สนับสนุน ข้อกล่าวหา และได้รับบันทึกนี้ ๑ ฉบับ ไว้แล้วเมื่อ วันที่ ..... เดือน

..... พ.ศ. ....

(ลงชื่อ).....ผู้ถูกกล่าวหา

( )

-ตัวอย่าง-

แบบ สว.๔

บันทึกถ้อยคำของผู้ถูกกล่าวหา

เรื่อง การสอบสวน (ชื่อผู้ถูกกล่าวหา) .....ซึ่งถูกกล่าวหาว่ากระทำผิดวินัยไม่ร้ายแรง/อย่างร้ายแรง

.....

สอบสวนที่ .....

วันที่.....เดือน ..... พ.ศ. ....

ข้าพเจ้า..... อายุ ..... ปี สัญชาติ ..... ศาสนา .....
 อาชีพ .....อยู่บ้านเลขที่ ..... หมู่ที่ ..... ตำบล ..... อำเภอ.....
 จังหวัด.....

ข้าพเจ้าได้ทราบแล้วว่า ข้าพเจ้าเป็นผู้ถูกกล่าวหาในเรื่อง..... ตาม
 คำสั่งสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษานครราชสีมา เขต ๖ ที่ ...../..... เรื่อง แต่งตั้งคณะกรรมการ
 สอบวินัยไม่ร้ายแรง/อย่างร้ายแรง ลงวันที่ ..... เดือน ..... พ.ศ. .... และข้าพเจ้าขอให้ถ้อยคำตามความ
 สัตย์จริง ดังต่อไปนี้

.....
 .....
 .....

ข้าพเจ้าขอรับรองว่า คณะกรรมการสอบสวนมิได้กระทำการล่อลวง ชูเชิญ ให้สัญญาหรือกระทำ
 การใดเพื่อจูงใจให้ข้าพเจ้าให้ถ้อยคำอย่างใด ๆ ข้าพเจ้าได้ฟังบันทึกถ้อยคำที่อ่านให้ฟัง/ได้อ่านบันทึกถ้อยคำด้วย
 ตัวเองแล้วขอรับรองว่าเป็นบันทึกถ้อยคำที่ต้อง จึงลงลายมือชื่อไว้ต่อหน้าคณะกรรมการสอบสวน

(ลงชื่อ).....ผู้ถูกกล่าวหา

( )

(ลงชื่อ).....บุคคลตามมาตรา ๒๘ ถ้ามี

( )

(ลงชื่อ).....กรรมการและเลขานุการ

( )

ข้าพเจ้าขอรับรองว่า (ชื่อผู้ถูกกล่าวหา).....ได้ให้ถ้อยคำและลงลายมือชื่อต่อ

หน้าข้าพเจ้า

(ลงชื่อ) .....ประธานกรรมการ

( )

(ลงชื่อ) .....กรรมการ

( )

(ลงชื่อ) ..... กรรมการและเลขานุการ

( )

ข้าพเจ้าขอรับรองว่า คณะกรรมการสอบสวนมิได้กระทำการล่อลวง ชู่เชิญ ให้สัญญาหรือกระทำการใดเพื่อจูงใจให้ข้าพเจ้าให้ถ้อยคำอย่างใด ๆ ข้าพเจ้าได้ฟังบันทึกถ้อยคำที่อ่านให้ฟังได้อ่านบันทึกถ้อยคำด้วย/ตัวเองแล้วขอรับรองว่าเป็นบันทึกถ้อยคำที่ถูกต้อง จึงลงลายมือชื่อไว้ต่อหน้าคณะกรรมการสอบสวน

(ลงชื่อ).....พยาน/ผู้ให้ถ้อยคำ
( )

(ลงชื่อ).....ผู้บันทึกถ้อยคำ
( )

ข้าพเจ้าขอรับรองว่า.....ได้ให้ถ้อยคำและลงลายมือชื่อต่อหน้าข้าพเจ้า

(ลงชื่อ).....ประธานกรรมการ
(.....)

(ลงชื่อ).....กรรมการ
(.....)

(ลงชื่อ).....กรรมการและเลขานุการ
(.....)

-ตัวอย่าง-

ส.ว.๖

รายงานการสอบสวน

วันที่ .... เดือน ..... พ.ศ. ....

เรื่อง การสอบสวน (ชื่อผู้ถูกกล่าวหา) .....ซึ่งถูกกล่าวหาว่ากระทำผิดวินัยไม่ร้ายแรง/อย่างร้ายแรง

เรียน ..... (ผู้สั่งแต่งตั้งคณะกรรมการสอบสวน)

ตามที่ได้มีคำสั่ง.....(ชื่อหน่วยงานที่ออกคำสั่ง)..... ที่ ...../..... เรื่อง แต่งตั้งคณะกรรมการสอบสวน ลงวันที่ ..... เดือน ..... พ.ศ. .... เพื่อสอบสวน (ชื่อผู้ถูกกล่าวหา) .....ซึ่งถูกกล่าวหาว่ากระทำผิดวินัยไม่ร้ายแรง/อย่างร้ายแรง ในเรื่อง.....

ประธานกรรมการได้รับทราบคำสั่งแต่งตั้งคณะกรรมการสอบสวนดังกล่าว เมื่อวันที่.....เดือน.....พ.ศ. ....และคณะกรรมการสอบสวนได้สอบสวนตามหลักเกณฑ์และวิธีการที่กำหนดในกฎ ก.ค.ศ. ว่าด้วยการสอบสวนพิจารณา พ.ศ. ๒๕๕๐ เสร็จแล้ว จึงขอเสนอรายงานการสอบสวนดังต่อไปนี้

๑. มูลกรณีเรื่องนี้ปรากฏขึ้นเนื่องจาก .....

(มีผู้ร้องเรียน หรือมีผู้รายงานว่าอย่างไร ในกรณีที่ได้มีการสืบสวนหรือสอบสวนได้ความประการใด ให้ระบุไว้ด้วย)

๒. คณะกรรมการสอบสวนได้แจ้งและอธิบายข้อกล่าวหาที่ปรากฏตามเรื่องที่ถูกกล่าวหาให้ (ชื่อผู้ถูกกล่าวหา)..... ผู้ถูกกล่าวหาทราบแล้วโดย ..... (แจ้งและอธิบายข้อกล่าวหาทราบว่ากระทำการใด เมื่อใด อย่างไร และแจ้งโดยวิธีใด) .....

๓. (ชื่อผู้ถูกกล่าวหา) ..... ผู้ถูกกล่าวหาได้ให้ถ้อยคำเบื้องต้นว่า ..... (ให้ถ้อยคำ เบื้องต้นว่าอย่างไร หรือไม่ได้ให้ถ้อยคำในเบื้องต้นด้วยเหตุผลอะไร) .....

๔. คณะกรรมการสอบสวนได้รวบรวมพยานหลักฐานที่เกี่ยวข้องกับข้อกล่าวหาแล้ว ได้ความว่า ..... (อธิบายว่าได้ความว่าอย่างไร ในกรณีที่คณะกรรมการสอบสวนไม่สอบสวนพยานใดตามข้อ ๓๐ หรืองดการสอบสวนพยานหลักฐานตามข้อ ๓๑ ให้ระบุพยานที่ไม่สอบสวนหรือพยานหลักฐานที่งดสอบสวนนั้น พร้อมทั้งเหตุผลไว้ด้วย).....

๕. คณะกรรมการสอบสวนได้แจ้งข้อกล่าวหาและสรุปพยานหลักฐานที่สนับสนุน ข้อกล่าวหา ให้ (ชื่อผู้ถูกกล่าวหา)..... ผู้ถูกกล่าวหาทราบบันทึกการแจ้งข้อกล่าวหาและสรุป พยานหลักฐานที่สนับสนุนข้อกล่าวหา ลงวันที่ ..... เดือน ..... พ.ศ. .... โดย..... (อธิบายวิธีการแจ้งข้อกล่าวหาและสรุปพยานหลักฐานที่สนับสนุนข้อกล่าวหา).....

๖. คณะกรรมการสอบสวนได้ให้โอกาสผู้ถูกกล่าวหาที่จะยื่นคำชี้แจงแก้ข้อกล่าวหา หรือ ขอให้ถอนคำหรือขอนำสืบแก้ข้อกล่าวหาแล้ว (ชื่อผู้ถูกกล่าวหา) ..... ผู้ถูกกล่าวหาได้ชี้แจง/ให้ถอนคำ/นำสืบแก้ข้อกล่าวหาว่า .....

(รายละเอียดเกี่ยวกับคำชี้แจงแก้ข้อกล่าวหา หรือการให้ถอนคำ หรือการนำสืบแก้ข้อกล่าวหาอย่างไร และในกรณี ที่ไม่ได้ดำเนินการเนื่องจากเหตุผลอย่างไร และในกรณีที่ไม่ได้ดำเนินการดังกล่าว เนื่องจากเหตุผลอย่างไร และได้ นำสืบแก้ข้อกล่าวหาโดยอ้างพยานหลักฐานซึ่งคณะกรรมการสอบตามคำขอของผู้ถูกกล่าวหาได้ความสรุปว่า อย่างไร ในกรณีที่คณะกรรมการสอบสวนไม่สอบพยานใด หรืองดการสอบสวนพยานหลักฐานใด ให้ระบุพยานที่ไม่ สอบสวน หรือพยานหลักฐานที่งดการสอบสวนพร้อมทั้งเหตุผลไว้ด้วย และในกรณีที่ผู้ถูกกล่าวหาให้ถอนคำรับ สารภาพ ให้บันทึกเหตุผลในการรับสารภาพ (ถ้ามี) ไว้ด้วย) .....

๗. คณะกรรมการสอบสวนได้ประชุมพิจารณาลงมติแล้ว เห็นว่า ..... (เปรียบเทียบพยานหลักฐานที่สนับสนุนข้อกล่าวหากับพยานหลักฐานที่หักล้างข้อกล่าวหาจะรับฟัง พยานหลักฐานใดได้หรือไม่ เพียงใด โดยอาศัยเหตุผลอย่างไร และผู้ถูกกล่าวหาได้กระทำผิดวินัยอย่างไร หรือไม่ ถ้าผิดเป็นความผิดวินัยกรณีใด ตามมาตราใด และควรได้รับโทษสถานใด หย่อนความสามารถในอันที่จะปฏิบัติ หน้าที่ราชการ หรือบกพร่องในหน้าที่ราชการ หรือประพฤติไม่เหมาะสมกับตำแหน่ง หน้าที่ราชการตามมาตรา ๑๑๑ หรือไม่ อย่างไร หรือมีเหตุอันควรสงสัยอย่างยี่ว่าผู้ถูกกล่าวหาได้กระทำผิดวินัยอย่างร้ายแรง แต่การ สอบสวนไม่ได้ความแน่ชัดพอที่จะฟังลงโทษปลดออกหรือไล่ออก ถ้าให้รับราชการต่อไปจะเป็นการเสียหาย แก่ ราชการตามมาตรา ๑๑๒ หรือไม่อย่างไร.....

(ลงชื่อ).....ประธานกรรมการ
(.....)

(ลงชื่อ).....กรรมการ
(.....)

(ลงชื่อ).....กรรมการและเลขานุการ
(.....)

-ตัวอย่าง-

บัญชีรายการเอกสาร

การสอบสวน นาย/นาง/นางสาว .....

ที่	รายการเอกสาร	จำนวน/แผ่น	หมายเหตุ
๑	สำนวนการสืบสวน	.....	
๒	บันทึกเสนอแต่งตั้งกรรมการสอบสวน	.....	
๓	คำสั่งแต่งตั้งคณะกรรมการสอบสวน	.....	
๔	บันทึกการรับทราบคำสั่งแต่งตั้งคณะกรรมการสอบสวน ของประธานฯ	.....	
๕	บันทึกการประชุมครั้งที่ ๑	.....	
๖	บันทึกการประชุมครั้งที่ ๒	.....	
๗	บันทึกการแจ้งและรับทราบข้อกล่าวหา สว.๒	.....	
๘	บันทึกปากคำผู้ถูกกล่าวหา สว.๔	.....	
๙	บันทึกปากคำพยาน สว.๕ จำนวน ..... คน	.....	
๑๐	บันทึกการประชุมครั้งที่ ๓ เพื่อแจ้ง สว.๓	.....	
๑๑	บันทึกการแจ้งและรับทราบข้อกล่าวหาและสรุปพยานหลักฐานที่ สนับสนุนข้อกล่าวหา สว.๓	....	
๑๒	บันทึกปากคำผู้ถูกกล่าวหา (สว.๔) แก่ข้อกล่าวหา	.....	
๑๓	บันทึกการประชุมครั้งที่ ๔ (เพื่อลงมติเสนอโทษ)	.....	
๑๔	รายงานการสอบสวน สว.๖	.....	
๑๕	รายงานการสอบสวนประจำวัน	.....	
	รวม		